

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	na dom dostavljen:	na dom dostavljen:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5—	četrt leta 5—
na mesec 2—	na mesec 1—90	na mesec 1—90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaifova ulica št. 5 (v prilici levo) telefon št. 34.

Inačica vsak dan zvečer izvešči nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvo naj se pošilja naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 63.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge države:
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaifova ulica št. 5, telefon št. 35.

Svetovna vojna.

Odbit ruski napad vzhodno od Piotrkowa. — Razstreljeno rusko municijsko skladišče ob Nidi. — Manjši boji v Karpatih. — Nemški uspeh pri St. Eloiju. — Pri Kalvariji so Nemci ujeli 1040 Rusov.

BOJI VZHODNO OD PJOTRKOWA. — RAZSTRELJENO RUSKO MUNICIJSKO SKLADIŠČE. — POSAMEZNI BOJI V GOZDNATIH KARPATIH. — 718 RUSOV VJETIH.

Dunaj, 10. aprila. (Kor. urad.) Uradno se razglša dne 16. aprila opoldne:

Na Poljskem smo odbili ruski napad pri Błogiju, vzhodno od Piotrkowa. Ob dojenji Nidi je razstrelila naša artiljerija neko rusko municijsko skladišče. Več ruskih strelskih jarkov, ki so ležali v najučinkovitejšem ognju naših topov, je sovražnik z velikimi izgubami v begu zapustil.

V Karpatih je prišlo le v gozdnatem gorovju do posameznih bojev. Prodirajočo rusko pehoto smo, kakor vedno, odbili z velikimi izgubami. 450 vjetih. Delni boji v dolini reke Stry, so prinesli nadaljnjih 268 vjetnikov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, iml.

POROČILO S POLJSKEGA BOJIŠČA.

Berolin, 16. aprila. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada:

Vzhodno bojišče:

Veliki glavni stan dne 16. aprila.

Na vzhodu je položaj neizpremenjen.

V neznatnih bojih pri Kalvariji smo v zadnjih dneh vjeli 1040 Rusov ter vplenili 7 strojnih pušk.

Vrhovno armadno vodstvo.

Rusko uradno poročilo

z dne 14. t. m. pravi:

V Karpatih se je razvila bitka od črte Bartia do reke Stry z vso silo. Naše čete so napredovale na obeh bregovih reke Ondave in južno od Sztropka, polastile so se nekaterih gričev severovzhodno od Telepoccev (južno od Wole Michowe) ter so izvajale uspehe tudi v smeri proti Uzok. Po izredno hujih bojih so prešle višine pri vaseh Bukoviec, Beniowa in Visokonice v naše roke.

Na višinah južno od Wolosate in v okolici Koziowe nas je sovražnik z močnimi silami napadel.

V Bukovini na fronti Zaleszczyki so nas naskočile sovražne čete v noči na 11. t. m. med viharno ploho in v neprodni temi. Naša infanterija je odbila napade v krvavem bajonetnem boju.

Na fronti zapadno od Niemena smo zavrnili več nemških naskokov. Na ostalih delih naše fronte so se vršili le boji med predstražami.

BOJI V KARPATIH.

Rusi so spoznali, da se jim ofenziva v Karpatih ni posrečila, zato skušajo sedaj na drugih delih svojo srečo. Večjega pomena pa ti ruski napadi nimajo.

V Karpatih so boji več ali manj prenehali, vsaj njih sila je močno popustila.

Čurški list »N. Z. Nachrichten« piše o bojih v Karpatih: Če ne varajo vsi znaki, je vojni položaj kljub nasprotnim zatrdom prekoračil svoj višek. Tripelcenta stoji pred

izgubljeno partijo. Tri stvari označujejo položaj: Popolno odpovedanje nove francoske ofenzive med rekama Maas in Mosel, razbitje obupne ruske ofenzive v Karpatih in začasno ustavljenje poskusov forsirati Dardanele. Kamorkoli pogledamo na strani tripelcenta, nobenega izgleda ni, da bi se dale vojaške pomankljivosti izenačiti. Drug se zanaša na drugega, ta pa ne more izpolniti upanja. Gospodarsko sta centralni državi Rocher de bronze, ki se ne da omajati, dočim je izmed tripelcenta samo še Anglija gospodarsko močna. Moralne sile Nemčije in Avstro-Ogrske so se povišale. Francoska in Rusija kažeta znake razpada. O zmagi tripelcenta se resno ne more več govoriti, gre samo še za silo končnega poraza.

Iz Rotterdama poročajo »M. N. Nachrichten« z dne 15. aprila:

Londonski list »Times« piše: Dogodki v Karpatih kažejo na to, da poskušajo Rusi in Avstriji, da bi drug drugega obkolili na protistranskih krilih. Na zapadnem delu Karpatov so Rusi prekoračili gorovje in ogrožajo Ogrsko, v vzhodnem delu pa zavirajo Avstriji ruski napad na gorski prelaz Uzok in prodirajo v jugovzhodni Galiciji, s čemer ogrožajo prometne zveze ruske armade, ki napada prelaz Uzok.

Rusi na drugi strani pa groze, da vdoro na Ogrsko na karpatskih obronkih ob Dukelskem in Lupkovskem prelazu. Ako se posreči ena izmed teh operacij, mora izostati druga.

Ruske izgube v Karpatih.

Celo v Petrogradu priznavajo, da so imeli Rusi v Karpatih velike izgube. V zadnjih tednih so Rusi tam izgubili 100.000 mrtvih in 200.000 ranjenih. Ranjene vozijo ponoči v lazarete, da ne razburjajo preveč prebivalstva.

Razne govorice o velikem knezu Nikolajeviču.

Iz Berlina poročajo: Od posebne strani izve »Mittagsblatt«: Že ob izbruhu vojne so nemški dvorni krogi vedeli, da je veliki knez Nikolaj Nikolajevič, poveljnik ruske armade, bolan. Gre za bolezen na jetrih

in žolču. Pospešili so bolezen najbrže napori in skrbi ter razburjanja na bojišču. Predvsem mu je provzročal veliki knez Ciril mnogo skrbi in razburjenja. Ta je bil pripadnik stranke grofa Viteja, ki je bil načelni nasprotnik politike velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča. Veliki knez je imel difference tudi s člani ruske generalitete in zlasti nasprotstva z generalom Rennenkampffom in Ruskim so ga razburila. Zadnji je bil nasprotnik sistema velikega kneza, ki ni štedil pri svojih napadih s človeškim materialom. Čeprav so neuspehi potrjevali pravilnost ureditev generala Ruskega, je moral ta vendar iti v pokoj, ker veliki knez ni trpel sebi nasprotnih mnenj. Istotako mu je delal tudi Hindenburg mnogo preglavic in razočaranj. Če se vse to upošteva, se pač mora priznati, da je veliki knez doživel toliko razburjen zaradi vseh teh okolnosti, da je to le še pospešilo njegovo bolezen. Če bo bolezen velikega kneza prinesla s seboj kako spremembo v ruskem najvišjem poveljstvu, je treba še počakati.

Drugo poročilo, tudi iz baje najboljše vira, pravi, da ne gre pri bolezni velikega kneza Nikolajeviča za posledice atentata v pravem pomenu besede, marveč za posledice nastopa nekega visokega častnika v obrambo svoje časti. Po zimski bitki v Mazurijah je poklical veliki knez k sebi poveljnika ruske severne armade, Sieversa, da se opraviči. Veliki knez se je baje spozabil tako daleč, da je dal generalu zaščitno, narkar je ta začel streljati z revolverjem; strelji so zadeli velikega kneza v trebuh in so ga močno ranili. Sievers se je usmrtil potem sam. To se je izvedelo povodom pogreba Sieversa. Kljub temu pa skušajo stvar zakriti. Iz drugega vira se poroča, da je velikega kneza obstrlel general Rennenkampff.

Vzhodna fronta.

»Nowa Reforma« opisuje sedanjost 1300 km dolgo fronto proti Rusiji. Zavezništvo imata zasedeno poljsko pokrajino, ki presega za 1000 km² oni del Galicije, ki ga imajo Rusi zasedenega. Bojna črta gre od Memla preko Tauragena ob vzhodnopr-

ski meji, od Juborga jugozahodno do Szkwę, ob južnem delu gubernije Suwalki pred trdnjavsko črto Kowno - Olita - Merecz - Grodno - Ossowiec - Lomza z gozdovi in močvirji kot ovirami. Vsled obstreljevanja Ossowieca je za Ruse zaprta cesta Grajewo-Bialystok iz Avgustova v Lomzo. Naprej gre bojna črta zopet krita od gozdov in močvirij mimo trdnjavske črte Ostrolenka-Pultusk-Zegze - Modlin, kjer stoji Nemci na fronti Prasnysz - Ciechanow - Racionz - Plock, nadalje od Wyszogroda ob Bzuri, katere desni breg je po večini v nemških rokah, do Sochaczewa na poti preko Blonija v Varšavo in do izliva Rawke. Bojna fronta gre potem ob Rawki preko Suche - Inowodza, ob Pilici, na črti Pilica - Opoczno (Blagie) - Lopuszno - Chenciny ter ob Nidi do izliva Dunajca, preko Tarnowa - Zakliczy-na do Gorlic ter zapira tako pot proti Krakovu in v Slezijo. V Karpatih gre fronta preko Dukle - Lupkova - Uzsoka, preko prelaza Vereczke in Wyszkow v dolino Svico ter od tod do Otynije in preko doline Dnjestra do ruske meje pri Chotinu in nekoliko v Besarabijo.

Meja med zavezniškoma na Poljskem.

Vojni poročevalci »Berl. Tageblatt« poroča iz našega poročevalskega stana: S prevzetjem zasedenih rusko-poljskih pokrajin in upravo zaveznikov se je izvršila tudi točna določitev meje med avstro-ogrskim in nemškim upravnim okolišem. Meja se prične pri Myslowitzu pri nekdanji meji treh cesarstev ter gre 10 km proti severo-vzhodu. Potem se zaokroži proti nemškemu Bendzinu na zahod okrog Avstro-Ogrski obljubljene premostitve pokrajine Bendzin-Dombrova ter gre ob železniški progi Myslowitz-Censtohova 50 km daleč do Pust Loraia. Censtohova je v nemški posesti. Meja gre v loku proti vzhodu preko Oiltyna in Mstowa do Wanczerwowa. Pri Biali pride do ceste Censtohova - Dzialoszyn ter zapusti cesto 30 km pred Avstrijo pripadajočim mestom Dzialoszyn. Od tam gre ob Varti proti zahodu in severu do Burzenina. Tu se obrne proti vzhodu

LISTEK.

Amerikanka.

Francoski spisal Pierre de Coulevain.

(Dalje.)

VI.

Če presadiš drevo v novo zemljo, se njegovo življenje ustavi, dokler si korenine ne poiščejo potrebnih sokov. Gotove tvarine vsrkavajo, druge izločujejo in škodljivih se, kakor da so občutljive, ogibljejo. Nekaj časa životarijo v negotovosti, zdaj se sok dviga, zdaj ustavlja, zdaj zopet pada; drevo peša in se oživlja, končno zmaga ali pogine. Podobno se godi človeškemu bitju, ki je iztrgaš iz domače zemlje in presadiš drugam. Annie je vse to skušala in je tembolj trpela, ker ji je bila lastna močna osebnost. Na svojem ženitovanjskem potovanju ni čutila, da je nepreklicno ločena od svojcev. Ko pa je prišla v to staro palačo d' Anguilhonov, kamor ni segal hru pariškega mesta, ko je stala sredi samih tujih obrazov in ni slišala več angleške govorice, tedaj se je začutila oddaljeno, zelo oddaljeno od Amerike in to ji je težilo srce. Kakor hitro se je mogla izmuzniti iz »svoje trdnjave«, kakor je gospodična May

nazivala njeno palačo, je pritekla v hotel Castiglione. Spremljala je svojo mater k šiviljam na vse konce Pariza, se zabavala s tem, da je svojo sestrično jemala s seboj zdaj sem, zdaj tja in klepetala, kakor da po cele dneve ni prišla do besede.

Gospa Villars in Klara ste ostale samo tri tedne v Parizu. Njihov odhod je Annie zelo žalostil. Ko ste vstopale v vlak, je morala napeti vse sile, da se ni spustila v jok in ko se je vlak zganil, se je instinktivno oprijela roke svojega moža in se pritisnila k njemu.

Doma ji je Jacques govoril o njej lastnem potovanju v Ameriko. Leto preteče kmalu. Naštevati ji je vse prijetnosti, ki so za njo pripravljene in z nekaterimi nežnimi besedami, katerih moč je poznal, se mu je posrečilo razvedriti mlado ženo.

S tisto dobrovoljnostjo, ki je Annie odlikovala, se je skušala privaditi šegam in običajem sveta, sredi katerega je imela živeti. Gospa d' Anguilhon ji je razumno in dobro srčno stala ob strani. Sestavila ji je listo oseb, katerim ima napraviti posome, jo seznanila z razmerami rodbin, s katerimi je imela stopiti v stik in jo skušala po svojih močeh podčiti. Vsak dan ji je mlada žena donajala svojo pariško korespondenco; gospa d' Anguilhon jo je upeljala v slog mondenih pisem in ji dajala pojasnila glede dohodnih podjetij, radi katerih so se obračali na njo.

Zaeno jo je naučila, kako ima voditi svojo hišo. Kmalu je Annie znala preračunati dolarje v franke, pregledovati račune hišnega upravitelja, sestavljati obede in dajati potrebna naročila. Materijelno stran francoskega življenja je dobro razumela, moralnična stran pa je ostala za njo večna uganka. Način, kako so jo v faubourgu sprejeli, jo je nekoliko splašil. Okoli bogate gospodične Villars se je vse drenjalo; markizo d' Anguilhon pa so sprejeli dokaj hladno. Občevali so ž njo kakor z Amerikanko, ki je priženila naslov in kaj radi so napram njej nastopali kot milostni protektorji. Kljub svoemu imenu in dostojanstvu se je čutila v družbi bolj tuja kakor v pretečenem letu. Pri dinijih, sprejemih in five o'clockih so se razgovarjali o ljudeh, katerih ni poznala in si pripovedovali dogodke, katerih smisla ni razumela. Poznala ni niti intrig niti čenč, niti politike in literature in se pogovorov ni mogla udeleževati. Ljudje, ki so jih ji predstavili ali katerim so predstavili njo, so hitro spoznali, da še ni poučena in se omejili na nekaj banalnosti. Z vseh teh sestankov se je vračala potrta in ozlovoljena. V tej tuji družbi je najtežje prestajala napake, ki so hile njeni naravi najbolj zoperne: sentimentalnost, pretiravanje in prisiljenost. Ti so se ji zdeli preveč zapeti, oni preveč zgovorni. Slednji so jo zabavali in jezili. Če je na ustnicah

žen opazila gotov smehljaj ali pri gospodih gotov pogled, ji je kar slabo prihajalo in z veseljem se je zatekla med vdove vrstnice, kar so splošno odobraval. Z ogorčenostjo jo je navdajalo, da so se vsi pogovori sukali okoli ljubezni in različnih zakonskih nezd. Francoski flirt je bil zanj pravo odkritje, ki ni bilo za njo niti prijetno niti pomirljivo. Spodtikala se je, če je slišala odlične dame in plemiče brez pomislekov razgovarjati se o gotovih stvarih in ni si mogla kaj, da ne izrazi gospe de Keradieu svoja ogorčenja.

— Draga moja, ji je odgovorila baronica, vpoštevati moraš sledeče: angleščina je jezik brez nijans, zelo zdrav, ki pikantnost izrazi kot ostudnost, dočim je v francoščini izražena le nepopisno smešna. To so ekstremi, ki te najbolj bodejo v oči. Toda, pomiri se, sicer vlada v faubourgu povprečna poštenost, s katero si lahko zadovoljna.

— Kako pomilujem Amerikanke, ki se omože v Evropi, samo da si pridobe naslov!

— Jaz jih poznam nekaj in prav srečne so!

— O, ni mogoče, je živahno vzkliknila Annie. Da ne ljubim tako zelo Jacquesa, prvi parnik najamem in se vrnem v Ameriko.

— In pred potekom leta, draga moja je odvrnila baronica, bi bila zopet v Parizu.

Prve gusece bila bi markiza

brez prijateljstva Keradieujevih, vojvodinje de Blanzac in vicomta de Nozay zares pomilovanja vredna.

Vojvodinja ni bila ljubosumna na Annie; preveč tuja je bila svojemu soprogu. Čudno, zdelo se ji je celo potrebno, da je zanj posebno dobra. V družbi jo je zagovarjala in ji pri neštetihi prilikah prihajala na pomoč. Kadar je mlada žena opazila njen pogled ali njen smeh, se ji je zdelo, kakor da jo vodi za roko. Pogosto jo je vprašala za svet in med palačo Blanzac in palačo d' Anguilhon so nastali najintimnejši odnosaji.

Vicomte de Nozay je bil poseben rad v družbi mlade žene. S svojim sijajnim fizičnim in moralnim zdravjem ga je ozdravila njegove nervoznosti. Njena nepriljubljenost ga je očarala. Prvič v svojem življenju je mogel brati v ženski duši. Ko je nekega dne zagledal njen zdravi obraz sredi žensk, katerih oči in ustnice so bile umetno pobarvane, njih lasje nepristni — plavi ali rdeči — si je del sam pri sebi: »Niti pudra si ne devlje na obraz!« Ta dokaz priprostosti ga je tako ganil, da je vzel Annie nekako pod svojo zaščito. Bil je ob njeni strani, kadar ga je potrebovala. Guy je imel sedaj svoj stol - zibalnik pri markizi d' Anguilhon, kakor ga je imel tudi pri Keradieujevih in izjavljal je, da ima dovolj tolažbe do konca svojih dni.

(Dalje prihodnjič.)

23 km ob cesti Burzenin-Piotrkov. Piotrkov je avstrijski. Meja gre potem ob stari ruski okrajni meji. Wolborz je na avstrijski, Tomaszow na nemški strani. Od tod gre meja ob Pilici do strelskih jarkov. Avstro-Ogrska pa ima v nemški pokrajini Jasnogoro, znani samostan v Cestohovi.

V Bukovini.

»Petit Parisien« poroča: V Bukovini se še neprestano vrše boji. Avstro-ogrski čete delujejo uspešno pri Bojanu z oklopnimi vlakmi. Ti vlakci so armirani s topovi in strojnimi puškami in zelo uspešno obstreljujejo sovražne pozicije. Vlaki prihajajo vedno iz Črnovic. En vlak je ruska artiljerija razbila. 13. t. m. so avstro-ogrski čete izvršile dva napada, ki sta pa bila odbita.

BELGRAD ZOPET BOMBARDIRAN.

Dunaj, 16. aprila. Listi poročajo iz Niša: Po uradnih poročilih so avstrijske baterije dne 10. t. m. zopet bombardirale Belgrad. Ranjeni ste bili dve ženi in ena hiša poškodovana.

Ruski materijal za Srbijo.

Bukareški »Universul« poroča iz Galaca: V petek 9. t. m. je plul tod mimo po Donavi zopet velik transport municije in živil, ki ga je ruska vlada poslala v Srbijo. Transport je šel 17 tovornih ladij in 7 remorkerjev. Dva oborožena remorkerja sta se vozila pred transportom. To je največji transport, kar jih je Rusija v sedanji vojni poslala Srbiji.

USPEŠNE NEMŠKE OPERACIJE NA FRANCOŠKEM.

Berolin, 16. aprila. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada: Veliki glavni stan dne 16. aprila. Zaprano bojišče:

Pred Ostendo in Nieuportom se je včeraj udeležilo artiljerijskega boja nekaj sovražnih torpedovk, katerih ogenj pa smo brzo udušili.

Po razstrelitvi dveh hiš smo zasedli južni rob St. Elouja.

Na južnem obrobku višine Loretto se od danes ponoči zopet vrše boji.

Med rekama Maas in Mosel so se vršili samo artiljerijski boji.

Francoske uporabljajo vedno čez bombe, ki razvijajo duševne pline, pri pehoti pa eksplozivne naboj.

Ob čistem in jasnem vremenu je bilo včeraj delovanje letalcev zopet zelo živahno.

Sovražni letalci so metali bombe na vasi za našo fronto. Tudi Freiburg so zopet napadli. Tu je bilo ubitih in ranjenih več civilnih oseb, ponajveč otrok.

Vrhovno armadno vodstvo.

Francoski komunikacije.

Iz Pariza javljajo »Münchener Neueste Nachrichten« z dne 14. aprila:

Poročilo francoskega generalnega štaba, dne 13. aprila ob 11. zvečer se glasi:

Danes je na celi fronti vladal mir.

Naše čete so vzdržale in utrdele naše pozicije na raznih točkah, kamor smo prodrli v zadnjih osmih dneh.

Naši letalci so uspešno obstreljevali nemško vojaško skladišče v Vigneullesu v dolini Woivre ter razpršili nadež od tod na pohodu se nahajajoč nemški bataljon.

Poročilo francoskega generalnega štaba z dne 14. aprila ob 3. popoldne pravi:

Snočnemu poročilu nimamo ničesar dostaviti. Neka nemška zračna ladja je metala bombe na letališče Bailleur, ne da bi v vojaškem oziru napravila kakšne škode. Ubite so bile tri civilne osebe. Dva nemška letalca smo prisilili, da sta pristala v naši bojni črti in sicer eden pri Brainu, drugi pa pri Lunevillu. Letalca smo vneli.

Tretji zrakoplov, zadet od ognja naših predstraž, se je spustil na tla v bližini Ornesa, severno od Verduna 600 metrov pred našo bojno črto. Letalec je bil ranjen.

BOJI NA FRANCOŠKI FRONTI.

Glede bojev med rekama Maas in Mosel piše »Neue Züricher Ztg.« da si francoska in nemška poročila o poteku bojeve črte in uspehih bojev nasprotujejo. To se da razlagati tako, da se je Francozom pač posrečilo zasesti nekaj nemških sprednjih pozicij, dočim pa so le na posameznih točkah prodrli v glavne nemške pozicije. Ko so se pričeli glavni francoski napadi, so ukazali Nemci sprednjim stražam, da naj se umak-

nejo na glavne pozicije, tako zlasti pri Pont-a-Moussonu. Tudi pravilo nemška poročila izrecno, da Francozi niso prišli preko črte Regneville-Fey-en-Hayr. Kraji so ostali torej v posesti Francozov, ker so stale tam prej samo nemške predstraže. Isto velja o Fremeryju in Coussainvillu.

Pariski listi poročajo, da je bil feldmaršal Hindenburg 9. aprila v Courtraju. Francoski listi vedo tudi, da vežbajo Nemci sedaj 60.000 mladih nemških rekrutov v Bruslju.

Iz Havra poroča poročevalec nekega amsterdamskega lista, da so imeli belgijski ministri v fronti ministrski svet. Baje je šlo za važna vprašanja glede celotnega položaja.

Na Francoskem kličejo petinštiridesetletne.

Iz Ženeve poročajo, da je bil vpoklican naborni letnik 1889, ki obsega vse 45 let stare moške brez izjeme. Samo prav slabotne izpuste po zdravniški preiskavi. Vsi, ki niso služili, pridejo na Srednje Francosko ter se bodo vežbali 3 mesece. Listi skušajo prebivalstvo tolažiti s tem, da govore o vpoklicih rojstvenih letnikov 73 in 78 v Avstro-Ogrski ter namenoma zavijajo tako, kakor bi šlo za ljudi, ki so bili rojeni v letih 1853 in 1858. Tako pravi »Petit Parisien«, da kličejo Avstro-Ogrska že 60letne starčke.

POLOŽAJ NA BOJIŠČU MED MAASO IN MOSELO.

Berolin, 15. aprila. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada dne 15. aprila. Iz vojnega poročevalskega stana poročajo o bojih med rekama Maas in Mosel: Med 10. in 14. aprilom so pričeli Francozi na obeh krikih Nemcev z živahno akcijo. Pri francoskem napadu dne 10. aprila zvečer je obležalo ob fronti Senzey-Lamerville okrog 700 mrtvih trupel v gozdu med obema pozicijama. Tudi pri Flireyu so skušale zvečer prodreti močne sovražne čete, ki smo jih pa, ko so že deloma dospole do naših pozicij in vdrla v nje, zopet odbili. Kljub temu je skušal sovražnik dne 11. aprila zjutraj naše postojanke zopet napasti, a smo ga zavrnili. Pri tem je izgubil sovražnik tri častnike in 110 moških, ki smo jih vneli. V tem odseku smo pozneje opazovali, da so Francozi svoje mrtvice uporabljali, kakor vreče s peskom, jih metali pred strelske jarke, tako da so bili z mrtvici kriti in da so jih zasuli z zemljo. V gozdu pri Aillyju in v zapadnem delu Pretreskega gozda so se celo noč vršili boji iz neposredne bližine, ki so se končali za nas ugodno. Dne 11. aprila zjutraj so Francozi pričeli nanovo napadati višino Combres, kjer se pa vsled ognja naše artiljerije niso mogli popolnoma razviti. V gozdu Pretre sta se izvršila popoldne in zvečer dne 11. aprila dva nova francoska napada. Tam je prišlo do bojev iz neposredne bližine, v katerih pa so naše čete ostale zmagovite. Na višini Combres se je sicer posrečilo zvečer Francozom, začasno vdreti v naše pozicije, vendar pa jih je moral sovražnik po dvehurnem bajonetnem boju zopet zapustiti. S tema dvema francoskima napadoma zjutraj in zvečer dne 11. aprila na višino Combres, stavijo Francozi sami na laž Joffrejevo zahvalo prvi armadi, v kateri naznanja celemu svetu, da je višina Combres bila dne 10. aprila končno zavzeta. Če bi bili Francozi dosegli ta cilj cele tedne trajajočega krvavega boja, bi bili omenjeni naskoki dne 11. aprila popolnoma odveč in samo brezmiselno preliivanje krvi. Francosko armadno vodstvo pa poroča temu nasproti, da se na višini Combres že od 9. aprila ne vrše nikakoli boji. Dne 12. aprila so Francozi pričeli z artiljerijsko močno obstreljevanje naše pozicije na severnem krilu med Büsyjem in Marchevillejem ter na južnem krilu, v odseku, vzhodno od Richécourt, da si pripravijo teren za napad infanterije. Oba napada sta se istočasno pričela popoldne pri Maizereyu in Marchevilleju. Medtem ko je pri Marchevilleju po prvem odbitem naskoku sovražnik opustil nadaljne napade, je pri Maizereyu, kjer so vsi napadalci obležali v našem ognju, v razdalji na dva metra, sovražnik ponovil napade, pri čemur so bile napadalne čete popolnoma uničene. Vjeli smo enega častnika in 40 moških. Kljub temu so Francozi zvečer še enkrat ponovili pri Marchevilleju svoje naskoke s tremi zaporednimi strelskimi četami in za njimi s celimi kolonami, vendar pa smo z našim ognjem krvavo odbili tudi ta, peti napad. Pri teh napadih sta sodelovala tudi dva oklopna avtomobila. Istočasno smo odbili tudi na južnem krilu v zapadnem delu gozda Pretre neki sovražni infanterijski napad. Dne 13. aprila zjutraj so pričeli Francozi brez artiljerijskih predpriprav napadati naše pozicije pri Maizereyu in Marchevilleju, a mi smo odbili ta

napad. V gozdu Pretre se je boj nadaljeval in severno od Maizereya je poskušal sovražnik popoldne ponovno brezuspešno vdreti v naše pozicije. V noči na 14. april so Francozi na severnem krilu obstreljevali naše pozicije z infanterijo, vmes pa je posegla časih težka artiljerija, da prepreči popravilo naših pozicij. Kljub temu se je ponesrečil dne 14. aprila močni sovražni infanterijski napad na naše črte, istotako tudi tekom dneva infanterijski napadi severno od Marchevilleja. V ozki fronti in večji globlini je navalil sovražnik trikrat na naše pozicije, pri čemur so vedno nove čete sprejele nazaj vržene in same napadale. Po izpovedi vjetnikov, je bil pri tem uničen 31. pehotni polk. V gozdu Ailly so se izvršili po malo uspešni razstrelitvi tudi trije napadi infanterije, ki smo jih pa vse odbili. Mal uspeh so imeli Francozi pri Flireyu, kjer so po močnem artiljerijskem obstreljevanju zasedli kakih 100 metrov široki del naših sprednjih pozicij. Ljuti boj iz neposredne bližine je trajal cel dan in zvečer še ni bil odločen. Tudi v zapadnem delu gozda Pretre so se popoldne razvili hudi boji iz bližine, ki so se zvečer končali z velikimi izgubami in porazom sovražnika. Na ostalih frontah so se vršili dne 14. aprila artiljerijski boji in na nekaterih mestih so živahno delovala sredstva iz neposredne bližine. Že tekom 12. aprila smo opazovali prodiranje močnejših čet, severno od St. Mihiela, čez Maaso v vzhodni smeri, iz česar sklepamo, da boji med rekama Maas in Mosel še niso končani.

Francoski zrakoplovi na Badenskem.

Bazel, 16. aprila. (Kor. urad.) Danes zjutraj so francoski zrakoplovi metali bombe na novi kolodvor sosedne badenske občine Haltingen. Na kolodvoru je nastal požar. Tu se je moglo natančno opaziti eksploziranje šrapnelov obrambnih topov, ki so bili postavljeni na Tillingški višini. Zrakoplovi so odpluli, ne da bi bili zadeti.

Kritika Frenchovega poročila.

London, 16. aprila. (Kor. urad.) »Westminster Gazette« piše o poročilu feldmaršala Frencha glede bojev pri Neuve Chapelle in St. Elou ter pravi: En del težkih izgub bi se mogel pri smotrenem vodstvu preprečiti. Smemo pričakovati, da bodo v bodoče težka podvzeta zaupana voditeljem, ki so dokazali svojo moč in obzirnost v prejšnjih vojnih časih. Hvala, s katero je feldmaršal French pohvalil generala Douglasa Haiga, bo našla odmev v celi Angliji. Da pa moremo to poplačati ceniti, moramo biti gotovi, da ne bodo napredovali, oziroma ne bodo odlikovani in pohvaljeni moške, o katerih je znano, da se niso odlikovali.

Ruski upi na Kitchenerjevo armado.

Iz Petrograda javlja »Frankfurter Zeitung« z dne 15. aprila:

Predsednik oktobristovske stranke, Gučkov, je izjavil v seji strankinega vodstva, da se izvrši odločitev v svetovni vojni meseca maja, in sicer s trimilijskim armado, ki jo postavi lord Kitchener na francosko bojišče.

Gladstonov vnuk padel.

Curth, 16. aprila. Kakor poroča »Züricher Zeitung«, je padel na angleški fronti vnuk Gladstonov.

BOMBARDIRANJE ANGLEŠKE OBALI.

Berolin, 16. aprila. (Kor. urad.) Uradno. — V noči od 15. do 16. aprila so mornariški zrakoplovi uspešno bombardirali več utrjenih krajev ob angleški južnovzhodni obali. Zrakoplove so pred in po napadih ostro obstreljevali. Vrnili so se nepoškodovani.

Namestnik načelnika admiralskega štaba pl. Behnke.

Letalci.

Iz Amsterdama poročajo: V nedeljo med 11. in 12. uro popoldne so bombardirali štiri letalci od vseh strani Brugge. V ponedeljek so letalci zopet metali bombe na mesto in uničili 12 hiš.

Iz Freiburga poročajo, da sta zopet umrli dve osebi izmed onih, ki so bile ranjene od bomb iz letal. Do sedaj je torej že 8 mrtvih. Težko ranjenih je še 8 oseb, lahko ranjenih je šest oseb.

»Zeppelin« nad Anglijo.

Neki nemški »Zeppelin« je z bombo prebil streho neke hiše v Wallsendu. Bomba je lahko ranila

neko staro žensko. V celem distriktu vlada veliko razburjenje.

Belgijska vlada v finančnih stiskah.

»Courant« poroča: Belgijsko ministristvo v Havru je odšlo na fronto ter bo sklepalo o novih posojilih, ker Anglija od 1. t. m. ne sprejema več po 4. avgustu l. l. tiskanih bankovcev.

Tujci na Angleškem.

Angleška vlada je izdala novo ostro odredbo o prihajanju tujcev. Odredba velja od 24. t. m.

Zenske na Angleškem.

Angleški listi poročajo, da je zaposlenih v angleškem vojnem departementu mnogo žen in deklet, ki zavzemajo mesta moških. Samo pri oddelku za vojaške zadeve je zaposlenih 300 žen, pri nekem drugem oddelku bodo poskusili nastaviti žene in dekleta kot raznašalke.

Angleški železničarji.

Iz Londona poročajo: 14.200 železničarjev je na Angleškem zaradi mezdnih zahtev odpovedalo službo z 31. majem.

Nezadovoljnost na Angleškem.

Iz Berlina poročajo: S posebno strogostjo se obrača list »Daily Mail« z dne 16. t. m. proti vladi. List pravi: Že več tednov slišimo, da bo Carigrad kmalu naš in da bodo ministri kabineta nehali piti whisky. Oboje se do sedaj še ni zgodilo, pa tudi oboje ni najbolj važno. Važnejše bi bilo prepovedi Nemce, ki so se komaj pet ur od Anglije utrili. Nemcev je tam veliko število in seznami izgub kažejo, da ubijajo in ranijo na tisoče Angležev. — Kaj pa dela med tem vlada? Časopisju je dala nagobčnik, da skriva resnico, namesto da bi skrbel za municijo. Pri tem dela tako spretno, da imamo sedaj na stotisoče oženjenih mož ob fronti, med tem, ko neoznjeni niti ne mislijo na to, da bi šli na bojišče. Ker French ne more dobiti dovolj municije, imenuje vlada angleške delavce pijance, ter upa, da bo s tem, da psuje, pripravila ljudi k delu.

Silna eksplozija v angleškem skladišču razstreliv.

Iz Berlina poročajo: Eksplozija v Lerwicku je bila mnogo večja, kakor poročajo angleški časopisi. Angleško poročilo, da se je eksplozija izvršila v nekem skladišču za eksplozivne tvarine, je napačno. Nasprotno je zletelo v zrak ondotno municijsko skladišče. Angleška cenzura je preprečila priobčitev tega dejstva v listih. Na ta način je razumljivo, da se nahaja med petimi mrtvimi in 22 ranjenimi mnogo mornarjev, namreč trije častniki in 15 moških, ki so po poročilih listov z vojnih ladij »Sitvel«, »Horatio« in »Eider«. Kakor omenjajo listi je bil eden mrtvih mornarjev prej na krovu križarke »Aboukir«, drugi na križarki »Hogue«, ki jih je torpediral Weddingen. Vsi ostali poškodovanci so baje delavci. Po poročilih londonskih listov je bila katastrofa strašna. Detonacija je bilo slišati deset milj daleč. Vsa poslopja v mestu so bila močno pretresena, mnogo jih je bilo poškodovanih, zlasti uradna poslopja. Kamenje in zidovje je letelo daleč čez mesto in pristan. V mestu so bile vsled zračnega pritiska in vsled kamenja razbite skoraj vse šipe. Tudi telefonske in brzojavne žice so bile na veliko razdaljo raztrgane.

Kje dobiva tripelententa orožje?

Berolinski »Vorwärts« razpravlja obširno, kako se tripelententi pripadajoče države preskrbujejo z orožjem, z municijo in drugim vojnim materijalom. List izjavi: Pred vsem je proglasiti za bajko, da proizvajajo Rusija le neznan množino orožja. Rusija ima mnogo dobrih državnih in privatnih tvornic municije in orožja in se sama preskrbuje s puškami. Na Francoskem jih je bilo pred vojno naročenih le 500.000. Francija se sama oskrbuje. Pred vojno je Angleška izvažala topove in strojne puške, a malo navadnih vojaških pušk. Izdelovala je pač velike množine lovskih pušk, a za tehnični preustroj fabrikacije je treba najmanj eno leto. Do tedaj se bo morala Angleška še bolj kakor Rusija pomagati z nakupovanjem orožja v inozemstvu. Srbija in Črna gora ne prideta v poštev, ker producira Kragujevac malo municije. Belgija, na katero so pred vojno računali tako v Parizu, kakor v Londonu, ne pride v poštev. Japonska more mnogo producirati in je prodala Rusiji in Franciji za več kakor milijardo vojnega materijala, a z ozirom na položaj na Dalnjem

Vztoku najbrž ne bo Japonska nič več vojnih potrebščin dajala v inozemstvo. Švedska, Danska, Švica in Španska varujejo svojo nevtralnost in ne izvažajo vojnega materijala; da postopa tako tudi Italija, je že celo razumljivo. Ostaja še Amerika. Pred vojno ni bila tam fabrikacija vojnih potrebščin znatna, a posebne razmere ameriške industrije so omogočile hitro preuredbo tovarn in zdaj se tam izdeluje ogromno mnogo vojnega materijala. Tripelententa je dobila tega materijala že za več milijard iz Amerike. Zato ni misliti, da bo tripelententi med vojno zmanjkalo materijala. Ta ogromni zaslužek, ki ga imajo sedaj ameriške tovarne, je tudi vzrok, da je vlada odklonila peticijo mnogih senatorjev in poslanec, ki so zahtevali, naj bo Amerika res nevtralna in naj nobeni vojskujočih se držav ne da orožja.

DELO NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV IN MIN.

Parnik »City of Cambridge« je bil na poti iz Aleksandrije v Liverpool dne 28. marca pri Bishoprocku na razdaljo 250 jardov napaden od nekega podmorskega čolna. Osem strelcev je zadelo in napravilo precejšnjo škodo. Ponoči je moral podmorski čoln opustiti zasledovanje. Tudi parnik »Karanjo« je neki podmorski čoln napadel na poti iz Glasgowa v Havre. Tudi ta parnik je gšel. Tako poročajo iz Londona.

Nizozemski parnik »Katwyk« potopljen.

Amsterdam, 16. aprila. (Kor. ur.) Listi priobčujejo uradno poročilo o potopitvi parnika »Katwyk«. Parnik je prispel od angleške obali in so mu svetovali, da naj vozi samo podnevi. Zato se je ob 7. uri 30 minut zvečer zadržal kakih sedem milj zapadno od svetilnika Noordhinder. Ladja je bila pobarvana z nizozemskimi barvami, imela je svoje ime in kraj domovanja ter imela tudi nizozemsko zastavo. Nenadoma so začutili na ladji močan sunk. Ladja je dobila veliko luknjo. Spustili so rešilne čolne in zagledali tik pri ladji neki podmorski čoln, pri katerem pa niso mogli razločiti ne imena ne številke. Ko se je podmorski čoln odstranil na 15 m razdalje, ga je parnik poklical, a ni dobil odgovora, istotako ne, ko se je izrekla prošnja, da bi rešilne čolne prepeljal v Noordhinder. »Katwyk« se je potopil v 20 minutah. — »Rotterdamsche Courant« pravi, da se je potopitev parnika »Katwyk« zgodila proti vsem navadam pomorske vojne in proti pravilom mednarodnega prava. Nizozemska vlada se bo trudila na vse načine, da dožene narodnost podmorskega čolna. List izrekla mnenje, da se ne bo vlada, katere last je podmorski čoln, skrivala, marveč da bo odkrito priznala svojo dolžnost, poravnati tako materialno kakor tudi moralno škodo. Na vsak način pa mora nizozemska vlada energično nastopiti za pravice nevtralnih držav.

Proti angleški zahrbtnosti.

Berolin, 15. aprila. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: V izmenjavi not o postopanju z našimi posadkami podmorskih čolnov, opozarja angleška vlada, da so angleške vojne ladje tekom sedanjega vojne nad 1000 častnikov in moških nemške mornarice rešile iz morja, dočim ni bil v nobenem slučaju niti en častnik ali moški angleške vojne mornarice rešen od Nemcev.

Temu nasproti se konstatira z merodajne strani: V slučajih, ko so bile angleške vojne ladje potopljene od nemških podmorskih čolnov, seveda ni bilo mogoče misliti na rešitev angleških posadk, ker tega podmorski čolni ne morejo storiti. V bitki pri Helgolandu dne 28. marca in pri sunkih proti angleški obali dne 2. novembra in dne 16. decembra, so bile uničene torpedovke; toda angleška vlada pač ne more imeti v mislih teh slučajev, ker zanika, da bi bila izgubila kako ladjo. V bitki pri Dogerbanki dne 21. januarja so se sicer potopili angleška vojna križarka »Tiger« in več angleških torpedovk, toda tudi teh ne more misliti angleška vlada, ker je uradno izjavila, da so se vrnil vse ladje, ki so bile udeležene pri bitki.

Dne 20. septembra je bila angleška križarka »Pegasus« v angleškem pristanišču Zanzibar uničena od male križarke »Königsberg«. — »Königsberg« se je nahajala pri tem zunaj pristanišča, in seveda ni mogla pripluti v sovražno pristanišče, da reši mostvo. Ostane torej samo še bitka pri Coronelu, v kateri je naša flotila uničila dne 1. novembra 2 angleški oklopni križarki. Oklopno križarko »Good Hope« so izgubile naše ladje, ko je nastopil mrak. Kakor poroča grof Spee, je viharo morje onemogočalo reševalna dela.

Iz navedenega je razvidno, da nemške vojne ladje ves čas vojne niso imele nikdar prilike, rešiti posadke angleških vojnih ladij. Ravnotako, kakor nam, pa je to znano tudi angleški vladi. Angleška vlada to zamolčuje v svoji noti ter nam očita, da z naše strani namenoma nismo reševali angleških posadk. V tem je videti zahrbtno sredstvo, varati javno mnenje in nemuškatno nevarne države proti Nemcem. Nemški odgovor torej z vso pravico odklanja z ogorčenjem podtikanja angleške note.

Angleški vjetniki s pomožne križarke »Kronprinz Wilhelm«.

Iz Novega Jorka poročajo: Angleški mornarji, ki so bili vjeti na nemški pomožni križarki »Kronprinz Wilhelm«, so izjavili, da je njihova obljuba, da se med vojno ne bodo več bojevali proti Nemčiji, neveljavna, ker so bili prisiljeni to obljubo podpisati. Kljub dani besedi se bodo bojevali proti Nemčiji, ker so z njimi na krovu križarke »Kronprinz Wilhelm« slabo ravnali.

NAPAD NA DARDANELE.

Turško poročilo.

Carigrad, 15. aprila. (Kor. urad.) Iz Dardanel poročajo: Včeraj ponoči so se poskušale približati nekatere sovražne torpedovke vhodni črti morske ožine; čim pa so jih priče turške baterije obstreljevali, so se zopet umaknile.

Nemški hidroplani pred Dardanelami.

Kopenhagen, 16. aprila. Iz Aten poročajo: Nemški hidroplani so včeraj bombardirali zavezniško brodovje pri otoku Tenedu. Izgube zaveznikov še niso znane.

Na Galipoliju in zlasti pri Kibaju koncentrirajo Turki močne čete in težke baterije.

Predrzen raid angleškega torpednega rušilca.

Iz Teneda poročajo: Angleški torpedni rušilec »Renard« je vplul 12. t. m. v Dardanele ter je prodrl 10 milj daleč v morsko ožino, torej do mesta, do kamor še doslej ni priselga nobena zavezniška ladja. Naloga »Renarda« je bila rekonoscirati turške pozicije. Turške baterije na azijski strani so ladjo luto obstreljevale, toda »Renard« se je nepoškodovan vrnil k brodovju. Baterije na evropski strani so molčale, iz česar se sklepa, da so jih Turki koncentrirali na drugih točkah, kjer obstoja nevarnost, da bi se izkrcale zavezniške čete. »Renard« je poskušala slediti tudi oklepna »London«, toda morala se je kmalu vrniti.

Poročevalci na Tenedu domnevajo, da se pričnejo skoraj zopet odločilne operacije zaveznikov proti Dardanelam.

Boji v Mezopotamiji.

London, 16. aprila. (Kor. urad.) Državni tajnik za indijske zadeve poroča o bojih v Mezopotamiji: Ko so prispela močna ojačenja, so pričeli Turki ofenzivo proti angleškim pozicijam pri Kurni, Ahvazu in Shaihi. Napad na Kurno se je pričel dne 11. aprila popoldan, strelji sovražne artiljerije pa niso dosegli angleških strelskih jarkov. Edina škoda, ki so jo Turki povzročili, je bila ta, da so s plavajočimi minami razstrelili del mostu čez reko Tigris. Naše obrežne baterije in topničarka »Oudin« so obstreljevale turške čete. Tudi Ahvar so napadli Turki 12. aprila le z artiljerijo. Severno, zapadno in južno od naših tamkajšnjih pozicij so se pojavile močne kavalerijske čete, ki pa se niso približale tako daleč, da bi jih bili mogli obstreljevati.

Resnega značaja je bila akcija pri Shaihi. Sovražnik je napadel dne 12. aprila jutraj angleške pozicije z juga, jugozapada in zapada, obnavljal je tri ure svoje naskoke ter se nato utrdil v strelskih jarkih. V noči od 12. na 13. april je sovražnik nadaljeval obstreljevanje angleških pozicij. Dne 13. jutraj so napadle angleške čete Turke, ki so se bili utrdili severno od angleških pozicij ter so jih pregnale. Pozneje se je moral sovražnik tudi na zapadu umakniti. Angleži so ga preganjali do 3. popoldne.

S kavkaškega bojišča.

Iz Petrograda javljajo »Münch. Neueste Nachrichten« z dne 15. aprila:

Generalni štab ruske kavkaške armade razglaja:

V smeri reke Čoroh in ob obrežju še trajajo boji. Na ostalih bojiščih ni nobenih izprememb.

Boji v Perziji.

Iz Carigrada poročajo: Turške in perzijske čete so osvojile od Angležev zasedeni okraj Abbadani v Perziji ter so se polastile tamkajšnjih petrolejskih vrelcev. Plemena okoli Ispahana se dvigajo proti Rusom. Koncentriranih je tam okrog 15.000 dobro oboroženih vojščakov.

Nemiri v Maroku.

Iz Madrida poročajo: Maročanski vstaši so dne 6. t. m. zasedli Casablanca in prerušili vse prometne zveze z notranjostjo dežele.

IZ NEVTRALNIH DRŽAV.

Znak dobrih odnosaev.

Iz Berna javljajo »Münchener Neueste Nachrichten« z dne 15. aprila: V torek je italijansko poslaništvo v Bernu priredilo banket, na katerem sta bila objavljena avstro-ogrski vojaški ataše in neki drugi član avstro-ogrškega poslaništva v Švici. »Berner Tagblatt« pripominja k temu, da je treba to prijateljsko obhajanje med italijanskim in avstro-ogrskim poslaništvom smatrati kot dober znak.

Vabe trojnega sporazuma v Sofiji.

Köln, 16. aprila. »Kölnische Zeitung« poroča: V imenu tripleentente je vabil angleški poslanik Fitzmaurice Bolgarijo, naj se udeleži ekspedicije na Carigrad, ali pa naj vsaj dovoli ruskim četam prehod preko svojega ozemlja. Trojni sporazum je obljubil Bolgariji, da bo za svoj nastop dobila vse one pokrajine, ki bi ji naj bile pripadle v prvi balkanski vojni ter je tudi poudarjal, da Bospor, Carigrad in Galipoli ne postanejo ruski, temveč da bodo internacionalizirani. Vse te obljube pa so bile zamanj — bolgarska vlada je odgovorila, da ostane nevtralna.

Angleška križarka v Dedeagaču.

Sofija, 16. aprila. V Dedeagač je prispela angleška križarka »Agamemnon«, in sicer, kakor se zatrjuje, z instrukcijami za angleško poslaništvo v Sofiji. Angleški vojaški ataše se je res podal v Dedeagač. Opazilo se je, da je »Agamemnon« na dimniku in jaboru poškodovana.

NOVI SPOPADI OB SRBSKO-BOLGARSKI MEJI.

Pariz, 16. aprila. Iz Niša javljajo: Bolgarski četaši so zopet vdrl na srbsko ozemlje. Bili so zavrnjeni. Srbske vesti označujejo položaj za jako resen. Vojna da je neizogibna, ako se bodo podobni incidenti ponavljali.

Venizelos kot četaš.

Rim, 16. aprila. »Tribuna« javlja: Venizelos organizira četaše, s katerimi hoče udariti na Smirno. Četaši se zbirajo na otoku Cipru. (Venizelos ni novinec v četovanju. V bojih za neodvisnost Krete je razvijal sedanji grški državnik jako uspešno četaško organizacno delovanje.)

Homatije na Portugalskem.

London, 16. aprila. (Kor. urad.) Iz Lizabone javljajo: Vlada je dala v Oporto in raznih drugih mestih izvesti hišne preiskave. V Villa Real in v Vragi so našli mnogo bomb. Pri političnih nemirih je bil neki mož ustreljen in več ljudi aretiranih.

Papež in Wilson.

Ženeva, 16. aprila. Predsednik Wilson je baje povedal, da je res prejel od papeža dopis, v katerem pravi papež, da je pripravljen sodelovati za vzpostavitev miru. Wilson pa noče precizirati svojega stališča na pram papeževi noti, akoravno se zdi, da je papežu že odgovoril.

Anglija in nordijske države.

Iz Stockholma poročajo: Vsi časopisi se zavzemajo proti Angliji ter izjavljajo, da Anglija prezira lojalno nevtralizeto Švedske in da zasega tudi švedske trgovske parnike, ki nimajo na krovu nobene konterbande. Listi upajo, da se bo posrečilo z energičnimi koraki spremeniti protivno postopanje Anglije.

Črtica z južnega bojišča.

Spisal Janko Ramovš.

Močno je zunaj deževalo. Vse je bilo tiho, le z drugega konca vasi je prihajalo poltiho, zamolklo petje:

Turudija govori:

»Jeste li momci gotovi, da idemo preko Drine fatat Srbe žive?«

Tudi to petje je počasi zamrlo v deževni noči, trepeti vojaki so pospali. V polnu sem v duhu premišljal o skrbeh svoje mamice za sinka-vojaka, dokler ne zaspi trdno tudi sam. »Janko!« Brzo se vzbudiš, spoznam takoj glas svojega bataljonskega pobočnika, ki mi da ukaz, naj takoj odjaham k ognju in daljavi in naj zapovem, da ga pogase. Daleč in v ravnini sem videl iskro, daleč od nas in vendar bo treba iti tjakaj. Hladen dež je nemoteno padal, ko je moj vranec dirjal po blatni, razvoženi cesti proti mestecu Č. Vas je ostala za nama, bila sva v tihi, mrzli, deževni noči. Le iz prav velike daljave se je prikralo zdaj zdaj bobnenje topov; v presledkih sem čul, kako je prihajalo, kakor da se plazi potres pod zemljo. Vranec pa je dirjal v temo.

Naenkrat napne sprednji nogi in takoj se mu ustavi tek. Vzpodbodem ga, a se ne gane. Ostroge niso pomagale nič, vranec se vzpenja na zadnji nogi in noče stopiti dalje. »Kaj more to biti?« Razjaham in posvetim z električno lučjo: sredi ceste leži mrtev vojak; pogledam mu v obraz in sem ga spoznal, desetnika svoje stotnije; pred dvema urama je odšel na poljsko stražo in zdaj leži že tu brez življenja. V hipu zagrmijo neke visoko par strelav — zaživijo gale so smrtno pesem tik mimo mene svinčenke. Skočim na vranca in ga požinem. Dirjala sva v blisku po cesti dalje, svinčenke pa so hrnele za nama. »Kako to, da vedo, kje sem in kod jezdim?« K sreči zapazim, da je še vedno gorela luč v moji roki; ugasnem jo, a še ne takoj; prej zavijem s ceste, da s tem zmešam sovražniškim sled.

Bižala sva se ognju. Ne daleč od njega ustavim vranca in ga privežem k drevesu. Sam pa se plazim skozi grmičevje proti ognju; vedel sem sicer, da je tu naša poljska straža, a kdo ve, da ni bila že vjeta in je kje v okolici sovražnik. Do petnajst korakov se približam, a nikjer nikogar ob ognju; čakam, slednjič grem prav do ognja. »Postoj, ko je?« zagrmijo iz lesovja. Spoznal sem takoj glas; bil je Jovo, mož naše stotnije; tudi on me spozna. Potepam takoj ogenj in ga oštejem, kako more na tako važni postojanki zanetiti ogenj. Jovo pa mi pravi: »Pazi, Janko, šta ti kažem. Poslao nas ovamo kapetan na poljsko stražo, kapurala Stipana, mene i još 19 momaka. Marširamo; odmah počne pucati na nas; znali jesmo, da je ovo tek njihova patrulja, pa da je nejača od nas. Stipan zavije: »Pucaj, brate, udri, dok imaš šito.« Trčili smo za njimi i pucali. Prvo je pao Stipan; bio je odmah mrtav. Vidio sam, da mu ne mogu ništa pomoći, pustim ga na cesti i trčimo dalje. Izašli smo vanka, izza puta v ovo šumu. Ja se prevaham preko pečine i obležim tamo; za po sata sam se probudio — a gde su drugi? Idem još 200 koraka, no, nikoga nema. Postojim i mislim si: ja ću sam opravi ti stražu. Pa da se osušim, evo, napravio sam vatru. Znaš, Jovo, glava me je puno zbolela.«

Prekinem njegovo brbljanje in mu pravim, da je kukavica, da se je zbal neprijatelja. Z žalostnim glasom mi pravi: »Evo, moja glava! Poznaš me već godinu dana i znaš, da nikada nisam bio kukavica.« Pogledam mu na glavo; bila je razbita in sirjena kri je segala doli do vratu — kljub temu je stal Jovo na straži že od osme ure zvečer in zdaj je bila že ena po polnoči. Njegov obraz je bil zmučen. V hipnem blisku električne svetilke sem vse to opazil; zopet ugasnem luč in v temi mu obvežem glavo in mu rečem, naj leže in zaspi. »A ko će čuvati mesto mene?« »Ja i niko drugi;« bil je pomirjen in v kratkem je zaspal. Poisčem vranca in ga pripeljem k pogašnjenemu ognju.

Pričelo je znova deževati. Bil sem ves moker, a kaj jaz, saj sem zdrav. Slečem še svojo suknjo in odnem ž njo Jova in ga pokrijem še s svojo taborsko strešico. Hodim gorindol ob pečini, dolgo, dolgo. Vse naokrog vlada tišina. Naenkrat začutim lahen klic: Nikola, Nikola! Jaz se odzovem, bodisi kdor bodi in kmalu pride do mene osem mož osem straže, ki je na večer podila Srbe preko tega hriba. Povedo mi, da se je sovražna patrulja ustavila vrhom hriba in da ho nam treba bežati. »Kje so ostali?« jih vprašam. Vsi so bili popali mrtvi, enega, ranjenega v nogo, pa so pustili ležati 500 korakov oddal. Pošljem dva moža ponj, drugim pa ukazem, da mirni in tihi počakajo, dokler se ne vrnem.

Zopet sva zdirlja z vranec. Pričelo se je svitati. Po polurnem teku srečam na cesti kolono svojega majorja. Pojasnim mu položaj. Kolo-

na se je razcepila v rojne vrste in marširala dalje proti označenemu brodu. Midva z vranec pa litiva zopet nazaj k svojim tovarišem; ranjenca odneseta dva moža k cesti. Mi si zaženemo ogenj, skuhamo si kavo, potem pa krenemo k našim četam. Na potu pridemo do bedne srbske bajte; vstopimo: živela je tu starka z dvema hčerama. Prosimo jih moke, da si napravimo »puro« (žganje). Starica je trčila, da nimajo moke, slednjič pa sem jo le našel v omari. Skuhamo in se najemo, plačamo starki moko, se lepo poslovimo in hajdi dalje do čet. Kmalu smo jim prišli nasproti. Po polurnem maršu dojdemo na vrh hriba, kjer smo se zakopali. Ob enajstih je pričelo pokati od sovražne strani; streljali smo cel dan in na noč šele se je umaknila močna srbska patrulja. Padel je marsikdo izmed naših in ko smo jih na noč pokopavali, mi je v duhu vstala prikazen, da mi stavijo na poljski grob križ: »tu počiva naš tovariš Janko.«

Dnevne vesti.

— Ljubljanski obč. svet imel bo v torek, dne 20. aprila 1915 ob šestih popoldne v mestni dvorani redno javno sejo. Na dnevnem redu javne seje so: Naznanila predsedstva in poročila o dopisu mestnega magistrata glede volitve upravnega odbora mestne hranilnice ljubljanske za novo triletno upravno dobo; glede volitve dveh članov mestnega stalnega zdravstvenega sveta za novo triletno upravno dobo; o dopisu upravnega ravateljstva mestne hranilnice glede določitve obrestne mere za neko družbe sv. Cirila in Metoda; o prošnji trdke Rela & Nečak za povračilo garancijskega pisma za zgradbo kanalov zbiralnikov; o prošnji društva »Mladice« za odkup šolske opravne in učil prejšnje družstvene, sedaj mestne petrazredne dekliške ljudske šole; o prizivu Franca Drogeniga proti odklopu mestnega magistrata glede zgradbe njegove trgovske hiše na Mestnem trgu št. 23; o poročilu mestnega stavbenega urada o kolavdaciji doslej izvršenih kanalov zbiralnikov in kanala s Tržaške ceste do izliva Gradaščice; o končni kolavdaciji novega mostu pri c. kr. vojaškem oskrbovališču ter glede kanalizacije Celovške ceste v Spodnji Šiški; o ponudbi trdke Karol Jelovek na Vrhniki za nakup njenega skladišča za opeko na Trnovskem pristanu št. 1; o dopisu deželnega odbora glede določitve pogojev za oddajo vode iz mestnega vodovoda v deželno blaznico na Studencu; o prošnji Fr. Souvana ml. za odpis večje porabe vode v hiši Šelenburgova ulica št. 1; Pri tajni seji so na sporedu: Naznanila predsedstva in poročila o prošnjah za razpisano ustanovo za dekliško balo, ustanovljeno v spomin srebrne poroke Nj. Velikanstev; o dopisu upravnega ravateljstva mestne hranilnice glede napredovanja nekega hranilničnega uradnika; o prošnji nekega magistratnega uradnika za podelitev naslova; o dopisu kuratorja mestnega dekliškega liceja glede napredovanja licejskih učiteljev in učiteljic; o prošnji neke učiteljice mestnega dekliškega liceja za daljši bolniški dopust in obrtnega odseka poročilo o neki prošnji za podelitev gostilniške koncesije.

— Signum laudis z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 7. lovskega bataljona Vladimir Maurin.

— Odlikovanje. Računski narednik gorskega topničarskega polka št. 12. Mat. Kapun, je dobil srebrni zaslužni križec s krono na belodrečem traku.

— Odlikovan Sokol. Poveljstvo naše balkanske armade je izrazilo četovodji havbične divizije št. 30. Dušanu Cotiču, sedaj v Petrovaradinu, pohvalno priznanje in mu podelilo srebrno hrabrostno medaljo I. razreda za odlično službovanje in junaško zadržanje pred sovražnikom. Dušan Cotič je bil član tržaškega »Sokola« in navdušen telovadeč. Odlikovanec je sin glavnega urednika tržaške »Edinosti« g. Maksa Cotiča.

— Hrabri praporščak. Pri 96. pešpolku službujoči praporščak Peter Kováč se je tekom vojne že opetovano odlikoval po posebnih hrabrosti. Pred kratkim je pri hudem jurišu s svojim oddelkom prodrl v sovražnikove pozicije, dasi je nanj kar deževalo krogele, pebil več sovražnikov in vjel 30 mož. Zato je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda.

— Kdo ve kaj? Pogreša se infanterist Stanko Tomc, 97. pehotni polk, 11. stotnja, vojna pošta št. 73. Zadnjič je pisal iz Galicije 21. avgusta. Kdor kaj vé o njem, naj to sporoči njegovi materi Tereziji Tomc v Ljubljani, Tabor št. 2, I. nadstropje.

— Pogreša se Janez Mlakar, posestnik s Studenca pri Krškem in črnovojnik pri 7. lovskem batalionu.

2. kompanija, vojna pošta št. 73. Nazadnje je pisal svoji ženi, dne 12. novembra 1914 iz Galicije. Kdor kaj vé o njem, blagovoli to sporočiti Gabrieli Grilc, nadučiteljku na Studencu p. Radna na Dolenjskem.

— Pogrešana brata. Ivan in Terezija Hauptman v Trbovljah I. Leke št. 67. imata štiri sinove v vojni. Dva od teh sta bila v Karpatih, a se že od 8. februarja nista oglasila. Eden je Josip Hauptman, 97. pešpolk, 3. marškompanija, 3. voj. vojna pošta 32., drugi je Franc Hauptman, 17. pešpolk, 6. maršbataljon, 2. stotnja, 2. voj. vojna pošta 32. Če kdo izmed tovarišev kaj vé o njih, naj bo tako prijažen in naj to sporoči staršem, na zgoraj navedeni naslov.

— Med vjeto prizemselko posadko se nahaja tudi rezervni poročnik dr. Viktor Drapczyński, gimnazijski profesor v Zagrebu in sinovodnik »Obzora«. Iz vjetništva je pisal dopisno svoji materi.

— Iz francoskega vjetništva je bilo s posredovanjem Vatikana izpuščenih šest duhovnikov, med njimi goriški duhovnik dr. Zdešar.

— V seznamku izgub. št. 159. z dne 13. t. m. sta izkazana: nadporočnik 71. pehotnega polka Friderik Intihar, doma iz Blok pri Logatcu, kot ranjen, rezervni praporščak domobranskega polka št. 4. Iv. Žgur, doma iz Podgore pri Postojni, pa kot mrtve (24./12. 1914.).

— Rdeči križ. Poveljstvo pohodne baterije 7. poljskega topničarskega polka je po svojem poveljniku nadporočniku pl. Mehlemu v svoji sedanji štaciji Sežani priredilo med častniki in častniškimi damami, med moštvom baterije in med civilnim prebivalstvom zbirko v prid deželnemu in gospodnjemu pomožnemu društvu Rdečega križa v Ljubljani ter poslalo nabrano vsoto v znesku 230 K damam Rdečega križa s posebnim določilom, da naj ta denar po svojem preudarku uporabijo za 5 objektov belgijske vojašnice. Nadalje je gospod višji medicinski svetnik primarji dr. Bock v Ljubljani poslal predsednici damske sekcije ekse, baronici Karli Schwarz z znatni znesek 50 K, da ga po svoji volji uporabi za namene Rdečega križa. Plemenitim darovalcem se izreka najtoplejša zahvala.

— S karpatskega bojišča piše slovenski vojak K. S. med drugim: Nahajam se že dje časa tu v Karpatih in se počutim v svežem gorskem zraku, kakor preroben, da si neprestano grme topovi in pokajo puške. Vsak dan vodim karavano konj s hrano in pijačo na pozicije. Kako so veseli naši fantje, ko zagledajo od daleč to karavano. Ko me ugledajo sprednje straže, gre od ust do ust glas: »Menaža je tu, hura!« Na mah je vse živo okrog mene in pričena se razdelitev menaže, kruha, vina, cigaret, da, celo smotke ne manjka. Kakor bi trenil, je vse končano in vojaki se vrnejo okrepčani in dobre volje v svoje okope, na svoje pozicije. Da bi videli, s kakšnim vžitkom kade cigarete in smotke, s kakšno slastjo pušijo pipe. To pa jih ne ovira, da bi skrbno ne pazili, da bi se sovražnik ne pritihtatil v bližino s te ali one strani. Ko je menaža končana, pride na vrsto pošta. Razdelimo pisma, dopisnice, razglednice, časopise in druge pošiljave. Kako se žare veselja in zadovoljstva obrazi onih, ki jim je pošta kaj donesla! Kakšno bol in tugo je čitati na licu onih, katerim ne donese pošta nikoli ničesar! Ti so res siromaki, ki čutijo tu svojo zapuščenost in osamelost stokrat težje kakor v domovini. In kakšna gnječa nastane, ako kdo dobi kak časopis! Vse se gnete okrog srečnega posestnika časopisa in vsak bi rad na mah izvedel, kaj je novega v domovini, kaj se godi na ostalem svetu. Često se prigodi, da čita dotičnik list na glas od prve vrstice do zadnje in vsi prav vsi ga poslušajo zvesto in verno, kakor verniki v cerkvi propovednika. Mnogokrat pa se tudi dogodi, da ni časa, ne prilike za tako skupno čitanje. V takšnih slučajih pa roma list od roke do roke in preroma ves strelski jarek, vso pozicijo. Predno pa ga dobi nazaj lastnik, potečejo dnevi, semtertja tudi tedni. In temu se ni čuditi, saj ni mnogo časa za komodno čitanje v strelskem jarku in na pozicijah. In kakšen je list, ko se vrne v lastnikove roke: jedva je še spoznati tiskane črke... Ko je razdeljena tudi pošta, se odpravimo zopet na odhod. V našo varnost jaha kred nami močna patrulja. Štiri dobre ure rabimo, da se zopet vrnemo na svoje mesto. Često je mesec že visoko na obzorju, ko dospemo na svoj cilj in prav mnogokrat se zgodi, da je že globoko čez polnoč, ko ležemo k počitku. Nekoč smo bili svedoki krvavega boja. Bilo je blizu vasi N., ko so jele padati sovražne granate. Razvila se je nočna borba, katere se je udeležil naš oddelek, na

želu mu nadporočnik Ravtar, ki je z živo besedo in lastnim zgledom bodril naše fante. In naši fantje so se res borili kakor levi. Borba se je končala z ruskim porazom. Naše čete so imele nekaj izgub, toda ruske izgube so bile daleko večje. Rusi so bili tako temeljito potolčeni, da naše čete še danes zamažajo čakačo nanje v strelskih jarkih, ki so si jih izkopale takoj po oni borbi. Semtertja se sicer pojavi kak sovražnik pred našo bojno črto, toda to so samo taki, ki se prostovoljno udajajo.

— **Patriotsko nabiranje kovin za vojne namene** je odredilo c. in kr. vojno ministrstvo sporazumno z drugimi ministri po celi državi. Kot prostovoljni darovi se bodo nabirali predmeti iz bakra, medu, rdeče litine, kositra, cinka, niklja, svinca, aluminija. V Ljubljani bo ta patriotski posel vršila srednješolska mladina, ki pojde v malih skupinah in opremljena z legitimacijami tekom prihodnjega tedna od hiše do hiše, od stranke do stranke s posebnimi oklici, s katerimi se prebivalstvo vabi, naj sodeluje pri tej vele-patriotski akciji ter daruje v vojne namene lahko utrpljive predmete iz gori navedenih kovin. Ko bo občinstvo z oklici primerno opozorjeno, pride dotična dijaška skupina čez nekaj dni po darovane predmete. Darovi se lahko tudi pošiljajo naravnost mestnemu magistratu. Pričakovati je, da bo občinstvo rado in po svojih najboljših močeh podpiralo to patriotsko nabiranje kovin v vojne namene.

— **Strelne vaje.** V nedeljo dne 18. aprila ob 2. uri popoldne vršile se bodo na c. in kr. vojaškem strelišču v Ljubljani (Rakovnik) strelne vaje za c. kr. prostovoljne strelce, ki se s tem pozivajo, da se ob navedeni uri naravnost na strelišču zbirajo. Tudi »mladi strelci« (Jungschützen) in vsi, ki se k prostovoljnemu strelcem dosejajo še niso zglašili in se za streljanje zanimajo, vabijo se s tem k navedenim vajam. — Višje vodstvo c. kr. prostovoljnih strelcev.

— **O živilih.** Notranje ministrstvo je poslalo 15. t. m. vsem političnim oblastim in c. kr. preiskovalnicam živil, kakor tudi poizkusnim zavodom ukaz, v katerem pravi: Zelo je razširjeno mnenje, da so vsled vojne prišli ob veljavno predpisi zakona o živilih in da se ni treba več ozirati na določbe glede kakovosti posameznih živil, ki jih vsebuje codex alimentarius austriacus. Proti temu napačnemu naziranju, ki težko škoduje interesom konsumentov, se mora nastopiti z vsem poudarkom. Ostati moramo pri tem, da se morajo tudi zdaj živila izdelovati ter v promet dajati v predpisani kakovosti. Natančna kontrola v tem oziru je tem bolj potrebna, ker se spričo naraščajočega draženja številnih živil vedno bolj pogosto dogaja, da se na brezvesten način prodajajo za visoke cene konsumentom pokvarjena, ponarejena ali pa vsaj manj vredna živila. S tem se ne škoduje le posameznemu konsumentu na premoženju in zdravju, marveč se tudi bistveno škoduje oblastvenim odredbam, ki hočejo zagotoviti zadostno hrano vsemu prebivalstvu. Vsled tega je brezpogojna dolžnost vseh merodajnih oblasti, da preprečijo vse čine in zlorabe, ki so v sedanjem času težke in drage aprovizacije posebno nevarne in škodljive za prebivalstvo, in da najstrožje in z vsemi močmi nastopijo proti krivcem.

— **V Ljubljani** se je v petek, soboto, ponedeljek, torek in sredo mudil c. kr. nadzornik za preiskovanje živil gospod Mohorč iz Gradca. Ni se pa mudil samo v mestu, ampak je tudi obiskal Šiško in Vič in je bil v svojem poslovanju zelo natančen. V mestu je preiskava izpadla še precej povoljno. Največjo pozornost je obrnil z ozirom na podraženje mleka, na mlekarice in konstatiral, da sedaj nimajo nič boljšega, kakor popreje, nekatere namreč, druge, poštene hiše pošiljajo pa v Ljubljano mleko prav dobre kvalitete. Vzel je s seboj čez 100 vzorcev mleka, katero ne samo, da ni imelo dovolj maščobe, marveč je bilo zmešano tudi z vodo. Mlekarice so se izgovarjale, da je mleko tako zaradi slabe klaje; kar pa ne bo držalo, kajti mleko ima zaradi slabe klaje le manj maščobe, nikakor pa ni tako vodeno. Mlekarice iz Posavja, ki so imele slabo vest, so jo popihale čez Ljubljansko polje, kar se jim bode drugič hudo ponesrečilo, na Dolenjski cesti je pa ena v neki veži pustila kar dve veliki pločevinasti posodi mleka, ki je imelo v sebi polovico vode, in zbežala. Nadzornik je v sredo zvečer Ljubljano zapustil in se odpeljal po svojem poklicu dalje.

— **Učitelji v Istri** dobe po sklepu istrskega deželnega odbora svoje plače za mesec maj, junij in julij skupno izplačane, da se bodo mogli založiti z živili.

— **Pečen krompir.** Dunajska občina je izdala dovolilo, da sme, kdor prosi, in javnih prostorih peči in prodajati krompir. Potrebni krompir lahko dobiva od občine. S tem hoče občina pomagati tistim, ki vsled uvedbe krušnih nakazil ne morejo izhajati z določeno množino kruha.

— **Srečni Madžari.** Vsa pisma z Ogrskega, iz Budimpešte, iz Košic, iz Eperješa, prav vsa poročajo, da je tam moke v izobilju. Vse uživa bel kruh iz pšenične moke, dobiva se pa tudi finih sladčic in maslenice pečiva kolikor kdo hoče. Vse kakor v najbolj mirnih časih. V eni državni polovici tako izobilje in taka potrata, v drugi pa — vojni kruh in še premalo na dan!

— **Obisk vojakov v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji prepovedan.** Poveljstvo naše balkanske armade je izdalo prepoved, da vojaške osebe, ki se nahajajo v okoliših armade, ne smejo sprejemati obiska svojcev. V to svrhu se torej ne sme potovati v Bosno, Hercegovino in Dalmacijo. Osebe, ki bi s tem namenom dospole v eno imenovanih dežel, bodo na deželni meji zavržene in se bodo morale vrniti, ne da bi kaj opravile.

— **C. kr. kmetijska družba kranjska** ima v ponedeljek dne 19. aprila 1915 ob pol 10. dopoldne v dvorani Mestnega doma v Ljubljani občni zbor. Spored: Predsednik prične zborovanje. Poročilo o delovanju glavnega odbora v letu 1914. Predložitev družbenega računa za leto 1914. in proračuna za leto 1916. Volitev novih udov glavnega odbora na mesto po § 18. družbenih pravil izstopivših, ki jim je pošla poslovna doba, a morejo zopet voljeni biti. Ta nova volitev se ima vršiti vsled prošle poslovne dobe za odbornike gg.: Otona barona Apfaltrerna, graščaka in deželnega poslanca na Križu; Jakoba Jana, župana in posestnika v Gorjah; Alojzija Miheličiča, deželnega poslanca in župana v Lokvicih, in Viljema Rohrmanna, ravnatelja kranjske kmetijske šole na Grmu. Obravnave o predlogih glavnega odbora. Obravnave o predlogih podružnic.

— **Državni uradniki letos ne dobe dopustov.** Kakor poroča »Reichspost«, ne dobe državni uradniki letos nikakih daljših dopustov. Le v najnujnih slučajih, n. pr. v bolezni i. p., bodo smeli na dopust. Mesto dopustov se bodo uradnikom dovolili posamezni ferijalni dnevi.

— **Obravnava proti dr. Červarju.** Zagrebške »Novine« poročajo: Dne 14. t. m. se je vršila v Gradcu razprava proti dr. Gjuri Červarju, v Opatiji. Dr. Červar je bil, kakor smo izvedeli od svedokov, ki so se vračali preko Zagreba, pri obravnavi popolnoma oproščen.

— **S hipnotično vedo,** s katero je dr. Weis lansko zimo delal svoje hipnotične eksperimente v Ljubljani, je frapiral vse svoj auditorij. Toda profesor Veitchen, ki nastopa jutri v igri »Hipnoze« v Malem gledališču v Mestnem domu, prekaša s svojimi eksperimenti dr. Weisa in sega globlje v skrivnosti hipnotizma. Prenaša bitje enega medija v drugega in vsled tega nastanejo najkomičnejše zamene. Kdor ne veruje v hipnozo, naj si ogleda predstavo v Malem gledališču in spokorjen bo. Predstava se vrši jutri, v nedeljo, 18. aprila, ob pol 8. uri. Vstopnice v Češkarkovi trafiki.

— **Na pomorski akademiji** je izpraznjeno popolnoma prosto mesto, na katero imajo pravico sinovi ljubljanskih mestnih uradnikov, ljubljanski meščanski sinovi in taki mladenci, ki so v Ljubljano pristojni. Prošnje za sprejem je poslati na vojnega ministrstva pomorski oddelek na Dunaju do 30. junija.

— **Vojaško perilo** bo oddajal zavod za pospeševanje obrti v Ljubljani zopet v delo od torka 27. t. m. naprej v Šelenburgovi ulici št. 1. Ker se je nakazalo to delo le še izjemoma, bodo dobile delo le take šivilje, ki so v resnici postale vsled vojske brezposelne.

— **Javno cepljenje proti kozam v Spodnji Šiški.** V četrtek, dne 22. aprila t. m. se vrši javno cepljenje proti kozam v čitalniški (sokolski) dvorani na Celovški cesti, nasproti cerkve. Ob 2. uri popoldne za šolsko mladino, ob 3. uri za mlajše otroke in ob pol 4. za odrasle; splošno za vse bivačice v Spodnji Šiški. Cepljenje je brezplačno.

— **Naprava kanala v Spodnji Šiški.** Občinski svet ljubljanski bo v svoji torkovi seji sklepal o napravi kanala na cesti pred občinsko hišo in pošto. Proračun za to zgradbo, kakor ga je sestavil mestni stavbni urad, znaša 13.235 kron. Država bo

k tem stroškom prispevala 4500 kron.

— **Vojaško delo za krojače v Škofji Loki in okolič,** je prevzela krojaška zadruga v Škofji Loki. Kdor želi dobiti v tem kraju vojaško delo, naj se zglozi zato pri načelniku krojaške zadruge g. Josip Hafnerju ali pa g. Franc Babiču, oba krojaška mojstra v Škofji Loki, ki dajeta tudi vsa navodila glede šivanja in pojasnila glede zaslužke.

— **Denarne znamke v Novem mestu.** Novomeška mestna občina je izdala vsled sklepa mestnega občinskega odbora, odobrenega po c. kr. okrajnem glavarstvu v Novem mestu za časa primanjkljaja drobiža (nikeljna) in do preklica denarne znamke po 10, 20 in 50 vinarjev. Te znamke zamenja mestna občinska blagajna v Novem mestu za gotovi avstro - ogrski denar. Kadar pa bo de prenehalo pomanjkanje drobiža, bode mestna občina potom razglašala določila časa, v katerem je denarne znamke v zamenjavo mestni blagajni prinesiti.

— **Vtom.** Minuli mesec je bilo na Koki v župnišču vloženo ter ukradenih 1013 K denarja, obstoječega večinoma iz kron, drobiža ter bankovcev po 10 in 20 K, tri obligacije in sicer ena (Notenrete) s št. 11.232, dve srebrni renti s št. 41.472 in 38.041, v skupni vrednosti 153 K, katere so bile v uradni kuverti z napisom »Župni urad Kokra«, dva zlata uhana, majhna broža in rdeča usnjata denarnica. Tatovi, ki so bili trije, so stari od 40 do 50 let in niso bili obriti.

— **Iz Radeč pri Zidanem mostu** je poslalo tamošnje žensko pomožno društvo »Rdečega križa« kot Velikonočni dar slovenskim vojakom na bojišče: 5 kg čokolade, 15.000 cigaret, 1100 cigar, 560 zavojev tobaka in škatlo cigaretnega papirja. Solška mladina pa je nabrala 434 jajec v isti namen.

— **Voja oskrb v Rogaški Slatini.** Štajerski deželni odbor je začetka spomladi del svojih zdraviliških domov in vsa zdravilna sredstva vstevši zdravilne vrelce dal na razpolago »Rdečemu križu«, ki je sklenil, s 15. aprilom v Rogaški Slatini poklicati v življenje fizikalno-ortopedično zdravilišče z 240 posteljami. Poleg za nastanjenje rekonvalescentov v zdraviliških hišah vila Peterhaus in še v neki drugi vili naklonjenih prostorov je ustanovil deželni odbor 200 polnih prostih mest v predsezoni in posezoni za častnike in vojaške uradnike v deželnem zdravilišču in za po 100 častnikov ozir. vojaških uradnikov v vsaki zdraviliški periodi dovolil precejšnje olajšave. Posebnost in vsestranost zdravilnih pomočkov deželnega zdravilišča omogočata izvedbo temeljitega ortopedičnega zdravljenja s pomočjo popolnoma opremljene Zanderjeve dvorane, hidroterapevtskih pripomočkov, vročevrčnih kopeli in prostoračne gimnastike. V oddelku za dietetiko se sprejemajo bolni na želodcu in črevesu, ki jih zdravijo tudi s pitnim zdravljenjem. Nadalje se ustanovi oddelek za nerovne in srčno nevrozo, kjer se bodo porabljale znane in davno preizkušene ogljikovikislinske kopeli. Posebno je poudarjati, da za zdravilišče in njegovo okolico ni nevarnosti, da bi se zanesle nalezljive bolezni, kar so se v zdravilišču ukrenile najboljše odredbe. Sezija se prične aprila in traja do oktobra.

— **Mesto pisarniškega pomočnika** je razpisano pri okrajni sodnihi v Slovenskih goricah.

— **Ruski vjetnik umri.** V Celovcu je včeraj umrl v ondotni rezervni bolnici št. 1 ruski vjetnik Ahvanazi Lazurenko, vojak ruskega 173. pehotnega polka, oženjen, star 28 let. Doma je bil iz Rjebkov v harkovski guberniji.

— **Strašna eksplozija v Karpanu.** V četrtek popoldne se je prigodila v rudniku trboveljske družbe v Karpanu v Istri strašna eksplozija premogovega prahu. Devet rudarjev je ubitih, trije so težko ranjeni.

— **Iz Sinja v Dalmaciji** poročajo: Politična oblast v Sinju je našla pri posestniku Vidiču 300 mernikov žita, ki ga ni prijavil pri popisovanju živil. Žito so zaplenili in ga razdelili med siromake. Vidiča pa so kaznovali z globo 2000 kron.

— **Gostilne v Zagrebu in policijska ura.** Gostilne v Zagrebu v notranjem mestu lahko odslej ostanejo odprte do 12. ponoči, otvorijo pa se lahko že ob 6. zjutraj.

— **Bolniška klatež.** Hrvatsko-slovenska-dalmatinska zemaljska vlada je prekljala sledeče individue, ki se klatijo od kraja do kraja in izkoriščajo bolnišnice, da pasajo zopet dalje svojo lenobo. Ti so: Danilo Stojkanovič, Juda Altarac, Avdija Mehmedagić, Leon Papo, Vaso Musić, Danilo Petrovič, Levi Avram ter Sa-dik in Samuel Levin, vsi iz Sarajeva.

— **Riva ob Gardskem jezeru.** V sredo ob 4. popoldne je nastal v vojaškem skladišču v poslopju stavb-nika Zoubinija nenadoma požar. Ker je začelo goriti v petrolejskem skladišču, je bil naenkrat ves kompleks v ognju. Vojaštvo je bilo takoj na mestu, zaprlo je dohode in držalo red. Posrečilo se je izprazniti shrambe za bencin in avtomobile in s tem preprečiti največjo nevarnost. Zgorele so velike zaloge kave, moke, ovsa in petroleja i. dr. Rešiti se je dal le mali del. Vzrok požara je doslej še neznan.

— **Baskervilski pes,** senzacionalna detektivska drama v treh delih, ki se od danes naprej v kinematografu »Ideal« predvaja, je eno najznamenitejših del te vrste. Glavne vloge igrajo mojstrski Hanni Weisse, Alvin Neuss, kot Sherlock Holmes, in g. Kühne kot Stapleton.

— **Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske** od 4. do 10. aprila t. l. Novorojencev je bilo 29, mrtvo-rojenca 2. Umrla pa je 18 domačinov in 7 tujecev. Štiri osebe so umrle za jetiko, med njimi en tujec. Za tifuzom je obbolelo šest oseb, med njimi trije tuji-vojaki, za egiptovsko očesno boleznijo enajst oseb, vsi tuji-vojaki.

— **Izkaz v mestni klavnici** zaklane živine in upeljanega mesa, oziroma zaklane živine. V času od 5. do 12. aprila je bilo zaklanih v mestni klavnici 6 volov, 6 bikov, 26 krav, 102 prašiča, 42 telet, 19 kostrunov in 48 kozličev. Vpeljalo se je 708 kg mesa, 8 zaklanih prašičev, 47 telet, 1 kostrun in 56 kozličev.

— **Zaradi prepovedanega povratka** je bila včeraj dopoldne aretirana Ivana Windischerjeva.

— **Izgubljene stvari** v času od 9. do 16. aprila, naznanjene pri policiji: črn moški čevlji, črna denarnica z 13 K, črn klobuk iz slame »Panama«, rujava denarnica z več kakor 40 K, ovratnik iz koral in obesek, 2 zlata uhana z briljanti, črna denarnica z več kakor 28 K, 40 K v bankovcih, bankovec za 10 K, zlat ščipalnik, zlat poročni prstan z monogramom T. N., delavska knjižica s 5 K 60 v.

— **Najdene stvari,** v času od 9. do 16. aprila, ki se dobe pri c. kr. policijskem ravateljstvu: zlat prstan z modrim kamnom, najden 6. aprila t. l., bankovec za 2 K, zlat prstan z rdečim kamnom, bel damski klobuk, majhna torbica za otroke, športna čepica, 4 bankovci po 2 K, kolo trdke »Dürkopp«, zlat prstan z rdečim kamnom, ročni voziček.

— **Izgubila se je zlata broža** s sliko na poti od Narodne tiskarne do Vodnikovega trga. Najditelj jo naj odda v našem uredništvu.

— **Dunajska damska elitna salonska kapela** pod vodstvom Ane Eisenhuber koncertuje vsak dan v kavarni »Central«. Začetek ob delavnikih ob 8. uri zvečer, jutri, v nedeljo, ob 4. uri popoldne.

— **Zrebanje razredne loterije.** Pri včerajšnjem zrebanju so zadele številke: 300.000 K št. 14154. Po 5000 kron št. 15634, 31908, 43520, 47827, 51668, 112701. Po 2000 kron št. 256, 13704, 27908, 32931, 38665, 39876, 45599, 45755, 46728, 57466, 62846, 64087, 64379, 66426, 66881, 69173, 71366, 76264, 79582, 81918, 97487, 101183, 111349, 112085, 119164, 120953, 123405, 128799, 134237, 140858, 141724, 147986.

Književnost.

— **»Slovenski Trgovski Vestnik«.** Ravnokar izšla 4. (aprilova) številka tega izbornega strokovnega lista ima sledečo vsebino: T. V.: K pojmovanju § 7. cesarske naredbe z dne 1. avgusta 1914, št. 194 drž. zak. — Dr. Vik. Sušnik: Novi avstrijski konkurzni red. — Val. Žun: Pregled zakonitih, zlasti gospodarskih razmer tujcih se naredb od pričetka vojne. — Just Piščanec: Carinstvo. — Raznoterosti. — Društvene vesti.

Razne stvari.

— **»Če je to res?«** Graška »Tages-pošta« poroča, da je v Stanislav v Galiciji prišlo za ruskimi vojniki mnogo protistutk in da je rusko poveljstvo dalo petdeset protistutk ustreliti.

— **Proti žganjeplju.** Ruska vlada je razpisala celo vrsto znatnih nagrad, skupaj 724.000 rubljev, za izume, vsled katerih bi se dal napraviti alkohol popolnoma nevziten, a bi ostal poraben za vse tehnične namene.

— **Ukradene menice.** V Szatmaru na Ogrskem je neznan zlikovec v sodnem poslopju ukradel snopič protestiranih menic, glasečih se na več kakor stotisoč kron. Lastnik menic toži zdaj erar na povračilo škode.

— **Porodila trojčke.** V Vodica v Dalmaciji je porodila mlada žena te-žaka Sladeva na Velikonočni pone-

deljek trojčke moškega spola. Mladi junaki, katerih oče se nahaja na bojišču, so dobili pri krstu imena Ante, Luka in Joža.

— **Žena starostka »Sokola«.** Telo-ladna enota »Sokol« v Lovčicah pri Kyjovu na Češkem je izvolila za starostko enoto Karlo Konečno, ker po mobilizaciji in naborih niso mogli dobiti moža, ki bi mogel voditi enoto. Menda je to prvi slučaj v zgodovini Sokolstva.

— **Papež za Poljake.** Papež je daroval za bedno poljsko prebivalstvo 25.000 kron. V papeževem imenu je kardinal Gaspari pisal krakovskemu škofu posebno pismo, v katerem izreka željo, naj katoliški škofje v Avstriji, na Nemškem in na Ruskem nabirajo za Poljake.

— **Avstrijske znamke v zasedenem ruskem zemlju.** V onih rusko-poljskih krajih, kjer je organizirana avstrijska uprava, je pričela delovati tudi pošta. Naše oblasti so uvedle tudi poštne znamke; ker pa se ni-šo mogle odločiti, ali naj uvedejo avstrijske ali ogrske, so uvedle bosanske znamke s posebnim pretiskom: »K. u. k. Feldpost«.

— **Iz vjetništva ubegli ruski oficirji.** Iz vjetniškega tabora v Mislovicah na Češkem so pobegnili trije ruski oficirji. Zgodilo se je to na originalen način. Uprava taborišča jim je dala potrebno orodje, da napravijo vrt. Oficirji pa so pod leseno ograjo izkopali jamo, se po tej jami splazili pod ograjo na prosto in pobegnili.

— **Tridnevno premirje.** »Nowa Reforma« pripoveduje: Na nekem kraju bojišča v zahodni Galiciji je prišlo o praznikih do velikonočnega premirja. Rusi so poslali na veliko soboto parlamentarno, ki je prinesel kopo jajec in steklenico vina ter zaprosil v imenu svojega poveljnika za tridnevno premirje. Poveljništvo zavvezniških čet se je zahvalilo Rusom s tem, da je poslalo dve kopi jajec in dve steklenici vina ter privolilo v tridnevno premirje. O praznikih se na onem mestu niso bojevali.

— **Jakob Herzog umri.** Preteklo soboto zjutraj je umrl na Dunaju 73 let stari izdajatelj in šef - urednik najstarejšega dunajskega ponedeljnika »Montagsrevue«, Jakob Herzog. Literarno jako izobražen — napisal je več dram, ki so se igrale na dunajskem dvornem gledališču — politično zelo izšolan je bil eden izmed svetovalecev min. predsednika grofa Taaffeja in pozneje dr. Körberja. Herzog je prepovedal, da bi prišla vest o njegovi smrti v časopise. Navzile temu pa jo je objavil »Montagsjournal«.

— **Poroka ob grimenju topov.** »Figaro« pripoveduje o nenavadni vojni poroki: V neki vasi v okolici Verduna se je pred kratkim vršila originalna francoska poroka. Poroka se je vršila v šoli, v dvorani, okrašeni z vencii in vojaškimi znaki, v navzočnosti mnogih vojakov v uniformah. Ženin je privedel nevesto k mizi, kjer je sedel častnik, ki je imel pred seboj odprti državljanski zakonik. Zunaj so grmeli topovi in prasketale strojne puške. Častnik je nadomestil župana ter poročil mlada človeka. Samo to je bilo, da je svatba trajala le kratek čas, ker so topovi vedno mogočnejše grmeli. Častnik, ki je poročal, se je z iskrenimi besedami poslovil od neveste, novoporočeni soprog je moral v strelski jarek, a mlada žena je šla domov.

— **Strašna mačeha.** Plzensko izjemno sodišče je sodilo v torek delavčevno ženo Ano Koubkovo, ki je ubila v noči na 3. februarja svojega pastorka 3letnega Emanka Koubka. Razprava je dognala, da je obtoženka z otrokom naravnost bestialno ravnila. Zdravniki, ki so telesce ubitega fantka secirali, so povedali, da je bilo polno podplutb, da so bila hrbtu grde rane od ležanja in mrhrbtu grede rane od ležanja in mrčesa. Obtoženični lastni starejši otroci so povedali, da je bila mati malemu Emanku naravnost strašna mačeha. Ni mu dala jesti, tepla ga je celi dan, razbila mu je ustnice in ga v usodni noči treščila, ker je jokal, za postelj, tako da si je razbil glavo ob zidu. Bestialno mačeho je sodišče obsodilo le radi uboja in sicer na 4 leta težke ječe.

— **Pisma soprogi generala Kusmanka.** »Pester Lloyd« piše: Od predaje trdnjave Przemysl dobiva soproga junaškega poveljnika generala Kusmanka iz vseh krajev dežele, posebno pa iz Budimpešte, številna pisma, v katerih povprašujejo odpošiljatelji po usodi svojcev, ki so prišli pri padcu trdnjave v vojno vjetništvo. Gospa generala Kusmanka pač iskreno sočustvuje z odpošiljatelji, vendar pa ne more pri najboljši volji dati nobenega pojasnila, ker sama ni dobila razen prve brzojavke svojega soproga nobenega poročila od predaje trdnjave. Tudi soprogovega pisma, ki je bilo naznanjeno v brzojavki, ni dozdaj dobila, tako

da mora tudi gospe generala Kusmanka svoje informacije o usodi prazniške posadke črpati iz časopisov.

*** Boj proti izbečarjem v Parizu.** V pariški družbi, in predvsem v boljši, se je v zadnjih letih vgnezdila grda in neokusna navada, da so salonske dame jemale pse tudi v družbo. Časopisje je vedno grajalo to. Toda zastoj je bil ves boj. Zdaj se je pa naenkrat vse to obrnilo. Vse pariško časopisje zahteva v dolgih člankih, naj se odstranijo ti psi, ker so večinoma jazbečarji. O teh se je namreč raznesla govoriča, da so nemškega izvora. In to je zadoščalo Parižanom, ki ne morejo zdaj za časa vojne ničesar videti, kar je nemškega. In tako so napovedali jazbečarju najostrejšo vojno. Vse dnevno časopisje se zanima za te pse in tenor vseh člankov je isti: proč z jazbečarji! Izjemo dela edinele »Temps«, ki edini izmed vseh časopisov pobija mnenje, da je jazbečar nemškega izvora. Poudarja, da so jazbečarja poznali že v starem Egiptu. In če bi tudi — pravi »Temps« — tega pametnega psa dovažali v Francijo iz Nemčije, vendar uboga žival ne more biti odgovorna za čine Nemcev. Toda ta boj še ni končan. Značilno je, da je Pariz še zdaj tako vrtoglavljen in malenkosten. Kaj ga boče razburjalo čez 14 dni, čez mesec dni?

*** Tragične posledice pomote vojne pošte.** Deželnoobrambno divizijsko sodišče na Dunaju je razpravljalo te dni o nekem tragičnem slučaju. Šofer Ludovik Zöchmann je bil obtožen, da je ubil svojega brata Karla, ki se je šele pred kratkim vrnil z bojišča. Med obema bratoma je prišlo namreč do konflikta, ker je Ludovik sumil, da ima Karel razmerje z njegovo ljubico Ernestino P. Ljubosumnost obtoženca je povzročila usodopolna pomota vojne pošte, ki je več razglednic, ki jih je poslala Ernestina P. Karlu Zöchmannu, dostavila drugemu, istotako na vojni se nahajajočemu bratu Ludoviku Zöchmannu. Ta je opozoril Ludovika na vsebino pisma. Ko se je Karel vrnil, je prišlo najprej do spora, potem katerega je Karel zagotavljal Ludovika, da nima nobenega razmerja z njegovim dekletom. Ko pa je prišel zvečer pijan domov, je pričel dražiti Ludovika, ki je postal še bolj ljubosumen in je končno zaklal svojega brata. Ernestina P. je pri zaslišanju priznala, da je fakcično imela Karla rajše, nego Ludovika. Zadeva je bila končno izročena deželnemu sodišču, ker morilec za časa zločina še ni bil prezentiran, čeprav je bil že potrjen.

*** Vojne race.** »Kölnische Zeitung« pripoveduje: V Belfortu na francoskem izhajajoči list »L'Alsace« ni izgubil humorja niti v sedanjih groznih vojnih časih. Poroča namreč: »Nemškega vojuna, preoblečenega v Angleža so spoznali po tem, da je v gostilni pri obedu uporabljal vilice za zoborebec. Bil je ustreljen, ne da bi bil končan obed.« — Ta humoristična raca, ki temelji na svetem francoskem prepričanju, da si Nemec čisti zobe z vilicami namesto z zoborebcom, nas spominja druge »race«, ki se je zlegla v londonskem listu »Daily Mail«. List je poročal, da je bil po aeroplanu poslan generalu Kusmanku v Przemysl božični puran, ki so ga pa baje zajeli Rusi, a ga potem prihodnji dan kavalirski poslali poveljniku trdnjave. Angleški časnikar si pač ni mogel predstavljati, da bi mogel avstrijski general slaviti božič brez purana, in zato si je izmislil to lepo pripovedko. Stvar ima svoj izvor pač v angleškem običaju, da o božiču ne sme manjkati puran na mizi, dočim pa pri nas ta navada ni znana. — Dobro si je izmislil tudi pariški »Figaro«, ki poroča, da je pomanjkanje na Dunaju že tako veliko, da je dal cesar poklati vse zverine Schönbrunškega zverinjaka. Ljudje se kar trgajo za pol bunta levjega ali pa opičjega mesa... Sicer pa meni »Figaro«, da bo Dunaj itak kmalu izumrl, ker se vršijo vsak dan »veliki pokoli«. »Figaro« pripoveduje namreč, da je dunajsko prebivalstvo vsled lakote že napel podivjalo.

*** Mir in ženska volilna pravica.** Ženske in otroci so pričeli v Ameriki propagando za mir. Ženska mirova stranka dobro napreduje. Širi državno propagando v Združenih državah in priganja predsednika, naj skliče mirovno konferenco nevtralnemu državam. Otroci so zbirali med šolsko mladino podpise za mirovno resolucijo. Uspeh »otroške križarske vojske XX. stoletja«, je resolucija, ki ima toliko podpisov, da merijo dve miliji v dolgoti. 350.000 otrok iz sko-

ro vseh držav Združenih držav se je podpisalo. Peticijo so svečanostno izročili državnemu tajniku Bryanu. Učiteljica miss Blake je izprožila to idejo ter jo tudi izvedla. Ne iz vzroka, ker upa, da bi z akcijo otrok pospešila mirovni sklep, marveč predvsem v to svrhu, da deluje pri otrocih samih za mirovno idejo ter jih dovede do tega, da začnejo razmišljati o tej ideji. Miss Blake je zelo delavna članica organizacije za žensko volilno pravico in tudi v ženski mirovni stranki so bojavnice za žensko volilno pravico zastopane v velikem številu. Amerikanske ženske so pa med tem zopet dosegle kaj lep uspeh. V južni Dakoti sta sklenila parlament in senat, da predlože leta 1916. volilnem predlog za žensko volilno pravico. Vedno bolj prihajajo ženske tudi v višje urade in v senat. Pred kratkim je bila v Oregonu izvoljena ženska za senatorja, miss Kathryn Clarke. To je tretja ženska v Združenih državah, ki je bila izvoljena v senat. Ostali dve senatorki sta mistress Ring Robinson v Koloradu in mistress Frances Willard Mundo v Arizoni.

*** Usmrtitev angleškega begunca.** V novojorški »Tribuni« popisuje njen londonski dopisnik kaznovanje angleškega vojaka, ki je pobegnil od svojega oddelka pred sovražnikom: »Danes ponoči sem v bolnišnici govoril s kaplanom, ki je bil na bojišču pri nekem odličnem angleškem polku. Ta polk je odlično sodeloval v bojih na severnem francoskem in je sedaj skoraj popolnoma uničen. Kaplan leži v bolnišnici vsled živčnega napada, ki ga je zadela v strahovitih dogodkih na fronti. Kot primer mnogo težkih dolžnosti, ki jih je moral vsiti na bojišču, mi je pripovedoval tudi o sledečem dogodku: Zadnje noč sem moral prebiti z angleškim vojakom, ki je imel biti prihodnje jutro ustreljen, in vse svoje življenje ne pozabim te noči. Še sedaj ne morem spati, kajti vedno moram misliti na ta dogodek, in ne verjamem, da kdo vojakov, ki so bili pričujoči, pozabi to noč. Vojak je bil ustreljen, ker je pobegnil. Ni bil hudoben človek, toda živci so mu odpovedali, a najhujše na vsem tem je bilo, da ga nihče ni mogel radi tega grajati. Vojaki na fronti vedo bolje nego zdravniki, da se morejo tamkaj živci naenkrat uničiti. Bil je ljubljene polka in vendar je pobegnil pred sovražnim ognjem. Bil je torej poizkus bega pred sovražnikom in vojno sodišče je moglo izreči samo eno razsodbo. Najhujše pa je bilo, da ni niti hotel verjeti, da ga morajo ustreliti. Eksekucija ob takih okoliščinah se v angleški armadi ne smatra toliko za kazen, kakor za ostrašitev drugih, in zato so vsi prijazni z vojakom, ki mora umreti. Po dnevi se je vršila razprava pred vojnim sodiščem in ob 11. ponoči so poslali pome, da povem obsojenemu vojaku, da mora jutraj ob 7. umreti. Vojak nikakor ni hotel verjeti, da bi to bilo res. Neprestano sem mu moral pojasnjevati, da ni zanj nobenega upanja več, a on mi je vedno odgovarjal: »Vsi vojaki so moji prijatelji, ni ga niti enega pri celim polku, ki bi hotel name streljati, kajti vsi so že imeli svoje slabe trenutke, in jih je ravno tako prišla slabost živcev, kakor mene. Zato me bodo tudi razumeli. V ostalem pa mi je tudi polkovnik naklonjen. Bil mi je vedno kakor oče in gotovo ne pripusti nikdar, da bi bil usmrčen.« Vse to je nezmišle. Ura je bila že štiri jutraj, ko sem ga prepračil, da gre popolnoma resno za njegovo smrt. Toda tudi še potem je mislil, da bo vse to le nekaka strašna igra, da bi mu zadali strah in da bo potem zopet prost, ko bo igra končana. Ko bi bil zakrivil zločin, bi usmrtitev ne bila tako žalostna, ker bi smrt pomenjala kazen. Tem strahovitejša pa je bilo tu, ko je ta vojak moral umreti kot svarični vzgled za druge. Bil je pač slab in v armadi se smatra slabost za zločin vseh zločincev. Jutraj je dobilo šest njegovih tovarišev povelje, naj oddajo svoje puške višjemu častniku. Puške so jim vrnili nabite. Čigava je bila nabita ostro, ni mogel nihče vedeti. Obsojenca so pripljajali iz zapora. Oni, ki ga je vodil, je skočil v stran, počilo je šest strelov in obsojenec se je zgrudil mrtev na tla. Puške so vojaki nato zopet izročili častniku in so jih dobili potem očističene nazaj, tako, da ni vedel nihče, čigava kroglica je zadela tovariša. Edino dobro je bilo pri vsej tej žalostni stvari, da je bil vojak v listinah in seznamku izgub zabeležen kot padel v vojni. Tako ostane v spominu svoje rodbine kot junak in častnik in moštvo polka so prisegli, da ne izpovedo nikdar, kaj se je zgodilo z njim in tako mu je bilo ime.....

za zdravje ni treba več brigati, še menda kljub današnji omikani higienični dobi vedno vlada v nekaterih glavah. Ravno zdrav človek se mora negovati, da si trajno ohrani

*** Cenena mast je danes še vedno jedilna mast.** Ceres, čeprav je sprito podražena surovina bistveno poskočila v ceni. Medtem pa, ko so cene za svinjsko mast izza početka vojne narasle za 300%, znaša povprek cene za Ceres samo 150%. Kilo-gram Ceresa je danes za 2 K cenejši nego svinjska mast, medtem ko je v miru razlika znašala samo 40 do 50 vinarjev. Poig nizke cene je pa jedilna mast Ceres prav v sedanjih časih sprito lahke prebavnosti in okusnosti posebno dragocena. Ne moremo dosti vpoštevati okoliščine, da bodo zaradi porabe iz inozemskih surovin napravljenega Ceresa v tuzemstvu se nahajajoče zaloge živalskih masti trajale mnogo dalj časa, deležne bodo torej podaljšanja.

Brzljavna poročila.

Brezuspešno obstreljevanje Dardanel. — Rusi bombardirali Eregli in Zumbuldak.

Carigrad, 16. aprila. (Kor. urad.) Glavni stan poroča: Včeraj popoldne je obstreljevala neka sovražna oklopnica v presledkih in brez uspeha forte ob vhodu v Dardanele. Oklopnico so zadele 4 granate naših baterij, ki so povzročile požar na ladji. Ladja je odplula nato v smeri proti Tenedosu. Rusko brodovje je bombardiralo včeraj Eregli in Zumbuldak ter odplulo nato v severni smeri, ne da bi bilo imelo kak drug uspeh, kakor da je potopilo nekaj jadrnic. Na drugih bojiščih nobene izpremembe.

Ne zdi se nam vredno poročati kot vojno dejstvo slučajno bombardiranje brez cilja in uspeha nekaterih ob sirske obale križajočih vojnih ladij proti tam ležečim krajem.

Carigrad, 16. aprila. (Kor. urad.) Po poročilih iz Dardanel je včeraj od krogel turških baterij bila zadeta oklopnica tipa »Triumph«. Včeraj je izvršil neki otomanski aeroplan uspešen polet. Danes se sovražnik ni prikazal. Mesto Dardanele, katerega življenje je od dneva bombardiranja, 18. marca, razumljivo utihnilo, dobiva zopet normalno lice.

Neutemeljene govornice o separatnem miru.

Dunaj, 17. aprila. (Kor. urad.) »Fremdenblatt« piše: Inozemska, zlasti francoska poročila priobčujejo že nekaj časa govornice o nameravani namenu Avstro-Ogrske, da bi sklenila z Rusijo separatni mir in se na tej od njih samih zasnovani podlagi vdajajo vsakovrstnim senzacionalnim razmotiranjem. Te govornice, ki smo jih mi že opetovano zavrnili, nimajo sploh nobene podlage.

Gališki zdravniki.

Dunaj, 17. aprila. Gališki deželni odbor pozivlja vse zdravnike in nastavnice spl. bolnišnic in vse distriktne zdravnike, ki so zaradi sovražne invazije zapustili svoje bivališče, da naj zopet prično z delovanjem v že reaktiviranih okrajih.

Angleška in municija.

London, 16. aprila. (Kor. urad.) V poslanski zbornici je sporočil ministrski predsednik, da se bo imenoval odsek, ki bo skrbel za zbranje vseh razpoložljivih produktivnih moči dežele, da bodo zagurale dobavo vojne municije. Med člani se nahajajo zakladnik kancelar Lloyd George, Balfour in delavski vodja Artur Henderson.

Nemški zrakoplov nad Anglijo.

London, 16. aprila. (Kor. urad.) Reuter: Danes, 10 minut čez polnoč, sta priplula dva zrakoplova nad Maldon (Essex) ter vrgla 4 bombe, ki niso napravile nobene škode na materialu. Zrakoplova sta metala bombe tudi na tovarne Heybridge. Tri kilometre naprej se je vžgalo več hiš. Zrakoplovi so pluli nad reko Blachwater.

London, 16. aprila. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča: Proti 1. in 15 minut jutraj je priplul neki nemški zrakoplov z morske strani, poleg preko Lovestofta in vrgel 3 ali 4 bombe. V sosedstvu so videli 3 km oddaljen požar. Obsega škode še niso dognali.

Goljušje v francoski armadi.

Lyon, 16. aprila. (Kor. urad.) »Le Nouvelliste« poroča, da je bil tajnik uprave taborišča v Marseillu, Goupill, aretiran. Goupill se je dal od trgovcev, katerim je dal prednost, podkupiti z 20.000 franki. Goupill ne taji. Tudi dva civilista sta bila aretirana.

Železniška nesreča na Ogrskem. **Temesvar, 17. aprila.** (Kor. ur.) Ker se je utrgal krib, se je zvrnil da-

nes dopoldne mešani vlak lokalne železnice Resicz-Banya in sicer med postajama Monyo in Kölnök čez po-bočje. 5 oseb je bilo pri tem ubitih, 17 ranjenih. Iz Resicz Banye in Bocksan Banye so odšli pomožni vlaki. Temesvarsko železniško obratno vodstvo je odposlalo preiskovalno komisijo. Tovorni promet počiva, osebni promet se vzdržuje s prestopanjem. Ponesrečenci so večinoma romunski kmetje iz okolice, ki so hoteli obiskati tedenski sejem v Resicz-Banyi.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali: Za Rdeči križ: dr. Albin Smola, odvetnik v Ljubljani, Dunajska cesta 20, iz neke poravnave, 40 K. Srčna hvala!

Današnji list obsega 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Velika svota denarja

se amore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. — Brezplačna pojasnila pošilja: 545

Srečkovno zastopstvo 1. Ljubljana

Meteorološko poročilo.

Vreme nad mestom 300-2 Srednja izračun. 736 mm

april	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	Vetrovi	Nebo
16.	2. pop.	739.9	14.2	ip. m. izah. del. oblak.	
"	9. zv.	740.5	8.4	brezvetr.	jasno
17.	2. zj.	740.0	7.3	sl. szah. pol. oblak.	

Srednja večerajša temperatura 10.9, norm. 9.8. Padavina v 24 urah mm 0.0.

Posojilo.

Vsled prevzetja posvetstva v vrednosti od 12 do 14 tisoč kron išče mlada vdova brez otrok posojilo od 5 do 6 tisoč kron na prvo mesto vključeno proti dobrim obrestim.

Resne ponudbe naj se blagovoliijo poslati pod »6112.991« na upravištvu »Slov. Naroda« do 1. maja 1915. 991

Trgovina.

Že nad 24 let obstoječa špecerijska trgovina v Celju na glavnem prostoru se takoj odda. Natančna pojasnila daje Lojz Trejler, Celje, Ljubljanska ulica 4. 981

Prešernove slike

prodaja in pošilja po pošttem povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 972

Zdravilišče

Rogaška Slatina

Južne železnice postaja, Štajersko.

Najmodernejše higijene naprave. Klasi pripravo za rekonescentno vojanke. Izborni zdravilni uspehi pri belodah in črevesnih boleznih, arčni nevralgiji, nevralgiji.

Ortopedični zdravilni zavod.

Sejaja od aprila do oktobra.

Prospekti pri deželni zdravniški.

Za birmance in botre

priporoča tordka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

svojo bogato zalogo oblek

po najnižjih cenah in solidni postrežbi.

Prodajalka

mešane stroke, že delj časa poslujoča izbo službe za takoj ali s 1. majem. Ponudbe pod »Prodajalka 992« na uprav. »Slov. Naroda«. 992

Kupi se močno kolo

v dobrem stanju. Ponudbe na upravištvu »Slovenskega Naroda« pod šifro »Močno kolo 990«.

Kupi se malo rabljena, železna

blagajna

(Wertheimerica) št. 1 ali 2. Ponudbe na trdsko 964

Fr. Jglič, Ljubljana, Mestni trg št. 11.

Plačilno natakario

dobro izveščano in energično, ter

blagajničarko

z daljšo prakso sprejme takoj kavarna »Central« v Ljubljani. Pismenim ponudbam, z natančnimi podatki o dosedanjem službovanju naj se priloži tudi slika.

Trgovec, samec,

s 3 lepimi trgovskimi podjetji bi se po tej nenavadni poti

v svrhu ženitve

rad seznanil z brhko, domačo vzgojeno deklico v starosti do 30 let ter iz dobro situirane rodovine. — Dohiti s sliko so se prosijo pod »Eigene Heim 9913« na Rudolfa Mosse, Dunaj I, Seilerstätte 2. 998

Odda se dobrodoča

gostilna na račun

proti kavolji in le zanesljivi in sposobni natakariči.

Istotam se odda stanovanje

z 2 sobama in kuhinjo.

Naslov pove upravištvu »Slovenskega Naroda« 987

Suhegobe

(Herrenpilze) 990

kupejemo.

Cenj. ponudbe z navedenjem cene za 1 kg in vzorcem brez vrednosti na naslov

Vydrova tovarna živil,

Praga VIII. (na Češkem).

Spretna

pisarniška moč

vojaščine prost, samostojen knjigovodja, izurjen korespondent v obeh jezikih, z daljšo prakso v večjih podjetjih in s svojim pisalnim strojem, želi primerne službe, eventualno postranskega zasluzka. 993

Prijazne ponudbe pod »Zanesljiv delavec 993« na upr. »Slov. Naroda«.

Napačni nazor

da se zdravemu, krepkemu človeku

za zdravje ni treba več brigati, še menda kljub današnji omikani higienični dobi vedno vlada v nekaterih glavah. Ravno zdrav človek se mora negovati, da si trajno ohrani

zdravje. Zlasti negovanje požiralnika in vratu je jako potrebno, zakaj ta vhod do pljuč je posebno izpostavljen. Zato bi morali za vsakdanje granje, za izplakovanje požiralnika in

vratu rabiti antikataralični Fellerjev rastlinski esenčni fluid z znanko »Elsafluid«. Tudi pri vratnih bolečinah, kašlju, hripavosti, težkem požiranju, kratki sapi in zaslezenju služi

dragoceno, kakor smo večkrat preizkusili. 12 steklenic za 6 kron franco pošlje lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsatrg št. 238 (Hrvatsko).

Lu -----

Največja izbira žalnih klobukov.

Priporoča se
solidna trrdka**modni salon**specialno damskih in otroških slamnikov
ter svilenih čepic v najnovejših oblikah.**MARIJA GÖTZL, Židovska ulica šteč. 8.**

Vnanja naročila obratom pošte in na izbero.

PATENTEvseh dežela izposluje inženir 362
M. GELBAUS, oblastveno avtor. in zaprišeženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.**Knjigovodja**vešč dvostavnega in amerikkanskega
knjigovodstva, sedaj voditelj večje lesne
trgovine, želi promoziti službo.
Cenjene ponudbe pod „Ljubljana/
955“ na uprav. »Sloven. Naroda«.**5 vinarjev**stane dopisnica, s katero dobite
zastoj in poštnine prosto moj
glavni katalog s 4000 podobami.
„Prva tvernica ur“JAN KONEAD, z. kr. dvor. dobavitelj, Most 885. (Češko).
Niklasta ankerica K 380, boljše kakovosti
K 420, v starosrebrnem kovinskem rokoko
okrovju K 480, s švicar. kolesiem na sidro
K 500. Vojne spominske ure K 550, radi-
jeve žepne ure K 850, niklasta budilka
K 290. Razpošiljanje po povzetju. Brez
rizika. Zmena dovoljena ali denar nazaj.Vse gospodinje navdušeno hvalijo
staro renomirano domovinsko znamko**Pekarekovega čaja**ki se dobiva le v originalnih zavitkih z varstveno
znamko „Kitajski dečko“ (Chinesenbub) v vseh prod-
jalnah te stroke. 421Zastopnik za Kranjsko: **GRUMMER & Co.**,
Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

BRATA**EBERL**

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:

Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:

Igriška ulica šteč. 6.
Električna sila.**Ovčjo volno**

vsake vrste, oprane in neoprane

kupim po najvišji ceni!

Prevzamem vsako množino proti gotovini. 962

Voznino po železnici ali pošti plačam zam.

J. GROBELNIK, LJUBLJANA,
Mestni trg 22.**:: Ob 100 letnici ::****KOLES**

steje na

višku moderne tehnike

Es-ka in Adler kolesa

domače trrdke

A. GOREC

špecialne trgovine s kolesi in deli

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 14

(„Novi svet“, nasproti Kolizeja).

POZORI!

POZORI!

Cvetlični salon
Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se
izdelujejo po najnižjih cenah. Delo
okusno vezano. Velika zaloga krasnih
suhih vencov.Priporoča se z odličnim spoštovanjem
Viktor Bajt.Naslov za brzojavi:
Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

C. in kr. dvorni založniki

A. Zankl sinovi

tovarne barv, lakov in firnežev

LJUBLJANA.

Centrala: Gradec.

Centrala: Gradec.

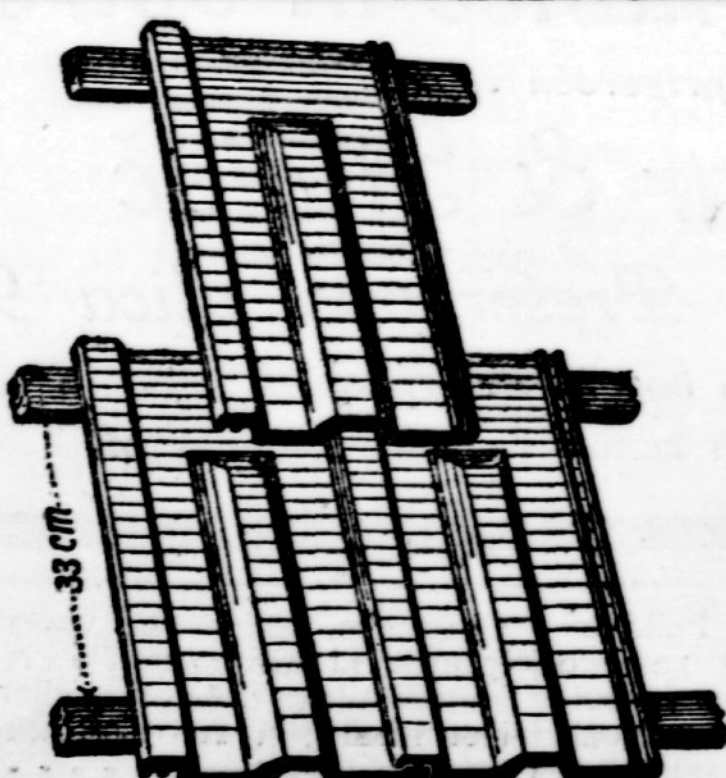
Tovarne in podružnice: na Dunaju, v Göstingu, Trstu,
Ljubljani, Ljubnem in v Leitendorfu.

Priporočajo:

vse vrste oljnatih, suhih, emajlnih in fasadnih barv, firnež,
pristni kranjski, mavec (Gyps), olje za pod in stroje, karbo-
linej, čopiče, steklarski in mizarški klej in druge v to stroko
spadajoče stvari.

Ceniki na razpolago!

Ceniki na razpolago!

Peter Kozina & Ko.tovarna čevljev v Tržiču, na Gorenjskem.Prodaja svoje lastne izdelke na debelo in drobno
v Ljubljani, Breg, nasproti sv. Jakoba mostu**F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA**

: tovarna zarezanih strešnikov :

ponudi vsako poljubno množino dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

: s poševno obrezo in priveznim nastavkom. :

Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo posilimo takej vzorce in popis.
Spretni zastopniki se sprejmejo.

Svetovna žetev.

»Slovenski Trgovski Vestnik« priobčuje zanimiv pregled svetovne žetve, ki se sicer nanaša na l. 1913. (ker podatkov za leto 1914. seveda ni bilo dobiti, oziroma so jih objavile le nekatere dežele), ki pa nam podaja vse kakor zanimivo in važno podlago za spoznavanje razmer v aprovizacijskem vprašanju vojnega leta, zlasti ako vpoštevamo, da je bila svetovna žetev v letu 1914. po splošnem mnenju strokovnjakov, precej slabše, kakor ona leta 1913. Svetovna žetev leta 1913. glede 5 glavnih žitnih vrst se je preračunila na 3897 milijonov metrskih centov, in sicer za 77 milijonov metrskih centov manj kot žetev leta 1912. Pšenice je bilo sicer 69 milijonov več, zato pa drugega žita manj. Skupna žetev leta 1913. je znašala:

	mil. met. centov
pšenica	1184.90
rž	498.80
ječmen	431.75
oves	736.86
koruza	1044.08

skupaj torej 3897.39

Tik pred žetvijo leta 1913. so znašale zaloge pri trgovcih in producentih žita skupaj 183.40 milijonov metrskih centov. Ta skupna zaloga je presegala skoro trikrat zaloge predidajočih treh let.

Kot predvidna potreba žita v kampanji 1913/14 se je zračunala:

	mil. met. centov
pšenica	1117.80
rž	488.77
ječmen	401.81
oves	718.04
koruza	1092.19

skupaj torej 3818.61

Bilanca svetovne žetve l. 1913. je znašala (pri omenjenih petih žitnih vrstah):

	mil. met. cent.
Skupna žitna žetev 1913	3897.39
prištevši zaloge žetve 1912	183.40

torej je bilo na razpolago 4080.79

Če se odbije izkazana potreba po

3818.61

je znašal prebitok 262.18

ki je bil na razpolago za večje potrebe v letu 1914.

Države, ki izvažajo žito.

Kar se tiče žitnih pridelkov Ogrske, pravijo uradni statistični podatki: Zaloge pri poljedelcih in v skladiščih so se cenile z žetvijo leta 1913. vred:

	mil. met. centov
pšenica	48.06
rž	14.82
ječmen	18.37
oves	15.88
koruza	55.22

Ogrska porabi pšenice 36, rži 11.50, ječmena 15, ovs 12 in koruze 55.22 milijonov metrskih centov. Iz teh števil se lahko izračuna, koliko je imela Ogrska prebitka za izvoz. Koruzo je lahko sama porabila, ker je bila žetev bolj slaba, v letu 1914. je bila veliko boljša.

Rusija je pridelala v l. 1913.:

	mil. met. centov
pšenice	264.588.100
rž	253.456.000
ječmen	126.405.600
oves	179.400.000
koruze	18.546.900

Za izvoz je imela Rusija na razpolago: pšenice 92.59, rži 31.46, ječmena 59.91, ovs 31.80 in koruze 4.55 milijonov metrskih centov. Večina te množine je bila v januarju 1914 še za izvoz na razpolago.

Romunska je pridelala: pšenice 22.91, rži 0.94, ječmena 6.02, ovs 5.32 in koruze 30 milijonov metrskih centov. Imela je precej slabšo žetev, kakor v letu 1912. Za izvoz je bilo na razpolago še v letu 1914.: 5 pšenice, 6 koruze ter 2.5 milijona metrskih centov ječmena.

Bolgarska in Srbija sta imeli vsled balkanske vojne manjšo žetev, vendar sta še lahko nekaj izvažali.

Argentinijska je pridelala: pšenice 35.80 (v letu 1912. 54) ter koruze 89.84 milijonov metrskih centov. Za izvoz je bilo na razpolago 15.80 milijonov metrskih centov pšenice in 49.87 koruze.

Zedinjene države severoameriške so imele pridelkov:

	mil. met. cent.
pšenice	214.88
koruze	611.11

Za izvoz je bilo prebitka: pšenice 54.02 in koruze 8.32 milijonov metrskih centov.

Kanada je pridelala 58.95 milijonov metrskih centov pšenice in je imela za izvoz 33.95 milij. metrskih centov na razpolago.

Indija je imela slabe vremenske razmere, Avstralija je pridelala 28 milijonov metrskih centov pšenice in imela izvoza 18.46 milijonov metrskih centov.

Države, ki uživajo žito.

Avstrija je imela leta 1913. pridelkov:

	mil. met. cent.
pšenice	16.2
rž	27.0
ječmen	17.5
oves	26.8
koruze	3.4

Potrebovala je uvoza: pšenice 13.77, rži 3.95, ovs 2.22 in koruze 8.62 milij. metrs. centov.

Ako primerjamo številke izvoza Ogrske s številkami uvoza Avstrije, vidimo, da potrebuje cela monarhija uvoza 1.71 milijonov metrskih centov pšenice, 0.73 milij. metrs. centov rži ter 4.62 milij. metrs. centov koruze, oves ji zadostuje. To velja seveda za kampanjo 1913/14 in najbrže obstoje podobne številke tudi za 1914/15, v kolikor se potrebe ne vsled vojne niso zvišale.

Nemčija je imela leta 1913. naslednjo žetev:

	mil. met. cent.
pšenice	46.559.560
rž	122.223.940
ječmen	36.732.540
oves	97.139.650
krompirja	541.211.460

Tu je bila tedaj jako dobra žetev in Nemčija je potrebovala le malo uvoza, in sicer največ koruze, okrog 4 milijone metrskih centov.

Angleška je potrebovala uvoza: pšenice 55.16, koruze 19.46 in ječmena 7.54 milij. metrskih centov.

Francoska je pridelala pšenice 87.83 milijonov metrskih centov in je potrebovala uvoza 6.72 milijonov metrskih centov pšenice ter 5.86 milij. metrs. centov koruze.

Italija je imela 58.35 milijonov metrskih centov pšenice ter je potrebovala uvoza 9.65 milijonov metrskih centov pšenice ter 4.20 milij. metrskih centov koruze.

„Lajkežen“.

Ni zastoj daleč na okrog znana ta-le naša Johanca. Sicer jo že diči jesenske cvetke in varha ima v podobi vse časti vrednega soproga, toda kliče jo še zmerom Johanco. Poznamo jo še iz otroških let in ji je to ime ostalo. Tebi, dragi bralec, ne povemo njenega priimka in tudi ne kraja, kjer kraljuje z vso svojo modrostjo. Ne smemo. Pa ne bode zato nesrečen. Zleza ti bode v srce vkljub svoji obilosti, kakor hitro izveš kaj več o njej. Lahko prideš slučajno v njeno družbo. Njena hiša je vsakomur na stečaj odprta, ako ni preveč mrzlo. Ni lahko, ravno tam iti mimo. Ko prideš tja od katerekoli strani, te že opozarja neprijetna suša v grlu na malo božično drevesce, ki se na glavo postavljeno vabeče guga izpod krova. Pa tega ti niti treba ni. Preden se zaveš, te že kliče od nevidne strani zvonec ženski glas zmerom ubran na šaljivo plat. Si že notri. Ko pa odhajaš, si vesel in zadovoljen, kakor da prideš od kabareta, kjer si se nasmejal za štirinajst dni. Pa res je tako, Johanca, to ti je tica. Živa slika boljše preteklosti. Kar hočeš, izveš od nje. Ona ti poje, kakor »svetega Vida zvon«, zbija nepokvarjene dolenske dovptje, govori kakor »deset dohtarjev« ter ti deklamira celo kopico sicer že pozabljenih pesmic znanih in neznanih, že davno umrlih ljudskih pesnikov. Ta spomin! Pa kako ji vse to pristaja! Pogled samo njen obraz, kadar pričenja, pa se boš že držal za trebuh. Dogodbi iz svojega lastnega življenja, izza nežne mladosti ti ve vse polno. Kako so ti ljubke, srčkane! Pripoveduje jih tako lepo gladko, dovptno, da se ob njih raduješ z vso dušo. Ako pa zineš kako robato vmes, ti nič ne zameri. Šalam svojih gostov je docela pristopna. Tudi pijača, ki je redno zelo dobra, se sme grajati. Johanca pa se smejoč namrda, proseč: Pa bi vendar rekli, da je pijača dobra, če prav ni, da ne pridem ob kredit!

Enkrat v svojem življenju pa je bila Johanca vendarle nezadovoljna. Sram je bilo in je še. Sama pripoveduje o tem. Zakrije si pa z obema rokama oči, roteč, da bi je ne izdali. Beži no, od kod neki. Ni treba zardevati in povešati oči. Saj ne povem niti imena, niti kraja. Kdo pa more vedeti, je li »Johanca« tvoje pravo ime ali je izmišljeno? Nihče. Johanca je bila, kakor vsaka ženska bolj v letih — o, pa ga še zmerom pihne! — tudi nekaj punca. Pa kakšna punca! Iz dobre kmetke hiše, brhka, okrogla, korajžna, živahna, sam hudiček. Še otrok ni ostala nikomur dolžna odgovora. Sek, pa je potokla vsakoga, ki jo je skušal potegniti. Strogo je gledala na lepo oblečko. Ali se čudite, če se je vsakdo spotaknil ob to-le nenavadno punčeske komaj štirinajstih let. Vsakdo je rad kaj slišal iz njenih cvetočih ust, bodisi kmet, bodisi gospod. Zato jo je obustavljaj, kjer jo je dobil in ona je imela s tem dobro

šolo. Pogled jo zdaj. Ne uženeš jo v kozji rog, če se še tako trudiš, pa bodi »dohtar« ali kar hočeš. »He, ne boste me ne!« pravi: »Sem kaj je hodil profesor, pa me je brezplačno učil, kako to, kako ono, osobito pa me je učil, kako ne sme biti to ali ono. Zdaj se pa ne bojim nikogar.«

No, Johanca je spoznala že kot otrok, da ji ne zadostuje domača kmetka omika. Kar na mah ji je padlo v trmasto bučico, da mora iti malo v svet. Se ve, da vidi, kako je kaj tam. Ni ti treba, so rekli oče, jaz pa grem, je rekla punca. In šla je. Šla je strašno daleč, skoraj pol ure od doma. V najboljši hiši sosednje vasi se je meni nič tebi nič vdinjala kot služkinja. Zakaj ne? Kar se človek nauči, to je dobro. Kmalu se je privadila. Imeli so jo radi. Prišel pa je v hišo mlad krojač, ki je delal moško obleko, pa tudi za ženske je znal kaj lepo šivati. Johanca si vtepe v glavo, da mora dobiti novo jopico, ali pa, če hočete, »pluzno«. Joj, kako je bilo dete veselo, ko ji je krojač pometal že gotovo jopico, kar nagledati se je ni mogla. Oh, kako se lepo vleže, ob prsih, kako krasno se šopiri pod pasom, pa ti rokavci, pa pentlje, pa gumbi! Vse, vse, kar je pogledala, je bilo nenavadno lepo, tako lepo, da si je punca mislila: Ako bi zame ne bilo prežgodaj, zanj pa prepozno, kar vzela bi tega krojača, tega copernika. Iz same hvalečnosti. Nak, take jopice ni v celi fari, nikjer na svetu, sem pa tudi punca za to. Da mi ja ne narediš nobeni drugi take »pluzne«, ti grdi krojač, ti! Sukala se je pred zrcalom ter se občudovala, da jo je moral krojač potegniti proč.

»Pojdi no, boš še znorela,« priganja navihani mojster. »Saj še ni popolnoma gotova. Treba jo je še zgladiti, potem se bo šele prav imenitno vlegla.«

Johanca je začudeno pogledala krojača, ko ji je velel, da mora iti prej po »lajkežen«, potem šele bo vse v redu.

Besede »lajkežen« Johanca še ni bila slišala, zapomnila si jo je pa prav dobro do današnjega dne.

Vprašala je, kaj je to, ali je gladilo, ravnilo, šilo ali motovilo.

»No, le pojdi!« veli krojač, »pa vzemi največji naramni koš, ki ga dobiš pri hiši. Čim večji je, tem lepša bo »pluzna«. Mora biti tako, sicer bo nesreča.«

Z velikim veseljem in veselim pričakovanjem hiti mala Johanca z velikim košem na rami k sosedovim, katerim naznani svoje srčne želje.

Spogledajo se. Aha, »lajkežen« hočeš imeti. Dobro. Le obdrži koš na rami pa glej naravnost naprej, ozreti se ne smeš. To so coperniki.«

Kmalu je dekletu čutilo precejšnjo pezo na hrbtu, ki je rastla in rastla, da jo je že skrbelo, bo li mogla premagati vse to ali ne. Pa kaj to, za lepo »pluzno« se pretrpi več, kakor bi človek zaupal samemu sebi. Na zadnje so sosedovi pokrili koš s čisto novim snežno belim prtom.

»Zdaj pa le nesi, Johanca,« so ji veleli. »Pa pazi, da ne vržeš. Vse se ti razbije na mah.«

Rada je Johanca vbogala, saj je imela za kaj. Urno je stopala preko vaške ceste in je doma stakajoč pod neznožno težo odložila koš kar najbolj oprezno na mizo.

»Tu imate tisti vaš »lajkežen.«

»No, pravi krojač. »Dobro, zdaj pa glej, kaj si prinesla!« Krojač pograbi koš in strese vsebino z ogliščnim ropotom po tleh. Na tleh so ležale stare črepinje, opeka, počeni lonci, zarjavelo železje, raztrgani svitki, stare copate in druga enaka šara.

»Vidiš, punca, to je »lajkežen«, se norčuje krojač, spremljajoč splošen grohot. »Zdaj ti bo jopica neznanško lepo pristojala.«

Johanca je plaho pogledala. Sili se ji je na jok. Spoznala je, da je postala žrtev grde šale. Njen dekliški ponos je bil globoko užaljen. Čutila pa je tudi, da je dobila kazen za svojo preveliko nečimernost. Vse je pustila pa bežala naravnost domov.

Jemnej, jemnej, da te grde, edine pege svojega sicer tako lepega življenja ne more pozabiti. Kaj jo je vendar motilo, da je šla služiti? O, ti nesrečni, grdi »lajkežen«! — Jezes, bodite tihi, da kdo ne izve o tem!

Saj bom.

Julij Bučar.

Fodčastnik, želi znanja z gospico v dobi do 35 let, možno deželnih jezikov z nekoliko premoženjem. Resne ponudbe s sliko se prosijo pod »Rodočnost/959« ožjno lež. Ljubljana. Diskrecija častno zadržana.

959

Kder ve razločiti dober liker od slabega, se ne da preslepiti s ponaredbami, ampak zahteva pristni

Po slabem pitju si bolan, od tega boš vesel, močan!

„FLORIAN“ ne slabi in ne omami, ampak daje moč in veselje do dela.

Postavno varovano.

Kupujem železo in stare kovine

kakor: kotlovinu, bronc, medenino, težko in lahko, svinec, kositer, železo, težko in lito.

ANTON CERNECA, Trst, ulica Olmo št. 4. Telefon št. 438.

Vrtnice

605

grmičaste in ovijalke, cepljene, prosto vzgojene, za vrt in rožnico (lonci) priznane najboljših vrst in kakovosti v bogati izbiri po 40 vin. razpošiljam tudi letos. Zahtevajte katalog.

Ivan Kliment, Okrischko.

Nemeblovano ali tudi meblovano

mesečno sobo

z dobre hrane in postrežbo vred, išče gospod.

Ponudbe se prosijo poštni predal 78, Ljubljana. 961

Prodaj ali v najem se odda takoj

nova enonadstr. hiša

ki ima 3 prostorne sobe, kuhinjo, jedilno shrambo, verando, spodaj prostorno klet, dva večja prostora in drvarnico. Pri hiši je vrt in pitna voda. Pogoji po dogovoru. Pripravna je za vpokojenega gospoda ali obitelji. Natančni podatki pri lastniku Jos. Lavrič, Št. Vid pri Zatični, Dolenjsko. 915

Kavarna „Central“.

Danes in vsak dan

koncert

dunajske damske salonske elitne kapele

pod vodstvom

Ane Eisenhuber.

Ob nedeljah in praznikih od 4. ure popoldne naprej, ob delavnikih od 8. do pol 1. ure.

Vstop prost.

Moderna ročna dela in materijal

M DRENİK

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Bombaž in preja za nogavice. — Predtiskarija.

Vezenje na roko in stroj.

Plisiranje.

Zunanjim naročilom se ustreza vestno in točno.

Postavno

VAROVANO.

Zahtevajte cenik!

Največje priznanje in priljubljenost so si že pridobili moji patentirani

spominski prstani

ker so resnično najtrajnejši vojni spomin ter najprimernejši za raznovrstna darila. — Na mnogobrojna vprašanja vljudno naznanjam, da so isti edinele pri meni dobiti ter blagovolite zahtevati brezplačni cenik.

5% za Rdeči križ.

LUD. ČERNE, juvelir in trgovec,
Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Priloga: naprečo izbiro slavnih kov za dame in dekle

Popravila točno in vestno

Modni salon

Stuchly-Maschke

Ljubljana

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Solidno b'ago. Ispostojevanje žalnih klobukov. Priznana nizke cene.

kakor tudi bobato zalogo žalnih klobukov.

Popravila točno in vestno

Kot domača učiteljica

Isče primernega mesta bodisi tudi v pisarno, zmožna je tudi gospodinjstva proti prav pičli plači. Naslov „Marjivost 992“ na upr. »Slov. Naroda«. 992

Trgovinski pult

in stolaže se ceno prodajo. Vprašanja od 6—7. zvečer v zalogi čevljev Humana. 983

Sprejem takoj močnega in pridnega

učenca

s dobrimi izpričevali iz poštene ugledne hiše. 976

And. Elsbacher, Laški trg, Staj.

Hemoroidi

(zlata žila) podaljšek debelega črevesa in njegovo obolenje) Trajna hitra ozdravitev z dr. Rittfela hemoroidalnim čepom. Cena 3 K 90 h brez nadaljnjih stroškov. Nobenih carinskih nepravil. Grof S. piše „Vaši čepki so mojo trdovratno bolezen v debelem črevesu presenetljivo hitro ozdravili“. Po povzetju pošilja samo 954

M. Wojacek, München, Paul Keysestr. 5.

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice so ceno podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

Ravnokar došla

velika izbira

umetniških in drugih vsakovrstnih

razglednic.

NARODNA KNJIGARNA

Prešernova ulica.

C. in kr. vojno ministrstvo.

Patriotsko nabiranje kovin za vojno!

Pod pokroviteljstvom Nj. ekselence c. in kr. voj. ministra fegm. Aleks. viteza Krobotina.

Prebivalstvu.

Pomagajte, da zmagamo! Nabirajte in darujte te kovine!

Baker, rdeča litina, bron, med, nikelj, kositer, cink in aluminij,

vseeno v kateri obliki, imajo svoj pomen v vojskovanju in izpolnjujejo važen namen, ako se nabirajo in dajo na razpolaganje

vojni upravi.

Darujte te kovine, kolikor jih le morete pogrešati. Toda darujte le te kovine.

Ne darujte železa, ne jekla, ne pločevinskih predmetov.

V vsakem gospodarstvu, na vsakem podstrežju, v vsaki kleti, v vsaki prodajalnici, v vsaki delavnici je nekaj kovinskih predmetov, ki jih lahko pogrešate. Imejte jih pripravljene in dajte jih

učencem, ki pridejo k Vam nabirati.

Nikdo naj ne misli, da je njegov dar premajhen!

Vaše darove kovin dobi vojno ministrstvo!

Denarno vrednost kovin dobi vojni oskrbovalni urad

za milo darove vojakom v vojni, za ustanovitve invalidne.

Sovražne mornarice nam hočejo zabraniti dovoz kovin in spraviti vojno upravo v zadrego. Prebivalstvo pa pokaže sovražnemu inozemstvu, da je njegova ljubezen do domovine podobna neizčrpnemu rudniku in da pomaga ostriti meč, s katerim se naj izsili mir. 978

Častno predsedništvo:

General pehote Friderik baron Georgi, c. kr. minister za delovno bran.

Orednje vodstvo.

Krajno vodstvo.

Nabiralnica: Mesni magistrat, glavno poslopje, levo.

Samo

2

dnova v tednu.

Velikanska množina novih

OSTANKOV

blaga za obleke in perilo!

Ostanki

se prodajajo vsako sredo in soboto v prvem nadstropju pri podjetju „HERMES“ Bratov Vokač v Ljubljani, Šelenburgova ulica 5 (nasproti pošte). 979

G. Flux

Gosposka ulica 4,

I nadstropje, levo. 974

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

priloge: varčne, snažne kuharice, urne, delavne sobarice, inteligentne, prav spretno plačilne natakarice, servirarice, podnatakarice, kavaristične blagajničarke, sezonsko osebje vsake vrste, težkov zmožno, na izbiri. Več v pisarni. Pri vnanjih vprašanjih se prosi za odgovor znamka.

Donašalec in pikolo

14 do 15 let star

se sprejmeta takoj za kavarano.

Kje, pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 989

Jabolčnik

čisto in snažno pretočen, prav slaček, z jamčeno naraven, najboljši vrste, prešan iz dobrih sladkih jabolč (mošanci) razpošilja po povzetju liter po 20—22 vinarjev od 100 litrov naprej 927

Juri Jos. Stelzer, trgovina z moštom Wetzelsdorf pri Gradcu.

Radi vojnih in družinskih razmer se opusti trgovina s manufakturnim in konfekcijskim blagom in se prodaja radi tega vsa

zaloga

skupno ali pa tudi v večjih partijah po zelo upodnih cenah.

Kje, se izve pri upravništvu »Slovenskega Naroda«. 956

Dobra prodajalka

manufakturne stroke se sprejme takoj pri 966

Lenasi & Gerkman, Ljubljana.

Sprejmeta se tudi

vajenka.

V službo se sprejme

stenograf ali stenografinja

Pogoji: dobra izvežbanost v tesnopisu, znanje slovenščine in nemščine.

Ponudbe, v katerih naj se navede dosedajno službovanje, plačilni zahtevki in dan mogočega vstopa so nasloviti na: paromlin Celje, poštni predalec št. 40. 935

Nagačenje

vsakovrstnih ptičev in živali v naravnem izdelku prevzema

Ferd. Schulz v Sp. Siški Koločvorska cesta števil. 149 in 191. 975

Poceni! Poceni!

Dokler traja še zaloga oddajam

prav lepe

slanike

100 komadov 11 kron, dalje

SIR, lepi hlebi

vlečano blago, hlebi po 12 do 16 kg a kron 2-40 kg. Zunanja naročila se izvršujejo točno po povzetju. Priporočila se za cenjena naročila 963

A. Kušlan, Ljubljana.

Nikdo naj ne zanudi ugodne prilike.

Lepa prilika.

Dobre ideje

trgovina

z mešanim blagom, je za mal denar na prodaj. Pripravna za samostojno žensko. 941

Naslov v upravn. »Slov. Naroda«.

Grajsko oskrbnitvo barona Zacco v St. Fjranu pri Gorici ima na prodaj še več sto hektar izvrstne

briske rebule.

C. kr. avstrijske državne železnice.

VOZNI RED

Izvelek z veljavnostjo od 1. septembra 1914.

Z veljavnostjo od 1. septembra 1914 bodo vozili do preklica v okraju tukajšnjega ravnateljstva sodej navedeni vlaki po od 1. maja 1914 veljavnem poletnem voznem redu. Teh vlakov se lahko poslužujejo vsi civilni potniki brez prisilnega legitimiranja.

Civilni potniki, ki se peljejo v Pulj, morajo imeti legitimacije od c. i. kr. poveljstva vojne luke v Pulju.

ODHOD iz Ljubljane glavni kolodvor, samo osebni vlaki:

6-00 zjutraj v Kranj (Tržič), Jesenice, Kranja, Trbiž.

8-05 dopoldne v Grosuplje (Kočevje), Trebnje (St. Janža), Novo mesto, (Straža-Toplice), Buhinjci.

11-30 dopoldne v Kranj, Jesenice, Trbiž, Novo mesto (Straža-Toplice), Buhinjci.

12-52 popoldne v Grosuplje, Trebnje, Novo mesto (Straža-Toplice), Buhinjci.

6-30 zvečer v Kranj, Tržič, Jesenice, Celovec čez Salzburg na Dunaj.

6-35 zvečer v Grosuplje (Kočevje), Trebnje, Novo mesto, Buhinjci.

PRIDOD v Ljubljano glavni kolodvor, osebni vlaki:

7-35 dopoldne iz Jesenic, Kranja (Tržiča).

8-56 dopoldne iz Novega mesta, Trebnja (St. Janža), Grosuplje (Kočevja).

11-16 dopoldne iz Trbiža, Jesenic, Kranja 2-35 popoldne iz Buhinjcev, Novega mesta (Straža-Toplice), Trebnja, Grosuplje 3-20 ponoči iz Trbiža, Jesenic, Kranja, (Tržiča).

9-23 ponoči iz Novega mesta, Straža-Toplice, Trebnja (St. Janža), Grosuplje, (Kočevja).

Kamniška železnica.

ODHOD z državnega kolodvora v Kamnik z mešanimi vlaki

7-40 dopoldne, 2-30 popoldne in ob 7-15 zvečer.

PRIDOD iz Kamnika v Ljubljano ob 6-42 zjutraj, 11-00 dopoldne in ob 6-15 zvečer.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

V naročbo priporočamo

prvi slovenski leposlovni mesečnik

LJUBLJANSKI ZVON

kateri izhaja že 34. leto.

„Ljubljanski zvon“

šteje med svojimi sodelavci naše najboljše pripovednike, pesnike in kritike;

„Ljubljanski zvon“

poroča nepristransko o vseh važnejših slovenskih in slovenskih književnih novostih;

„Ljubljanski zvon“

si je takom svojega 33 letnega izhajanja pridobil v našem slovstvu odlično mesto.

Naroča se:

Upravništvo „Ljub. zvona“ Ljubljana, Knaflcova ul. 5.

Cena: Celoletno K 9.20, polletno K 4.60, četrtletno K 2.30.

Francozi in Nemci.

Spričo današnje svetovne vojne, v kateri so si zopet Francozi in Nemci nasprotni, ko morda tega ali onega zanimajo, izvedeti kaj več o razmerju med tema narodoma, kakor se je naučil v šoli.

Zgodovina nam pripoveduje, da so bili Galci prvi prebivalci današnje Francije. Ali je tam že prej stanoval kak narod, ni natančno znano. Galci so bili arijskega plemena, kakor Latinci, Germani in Slovani. Brez dvoma so Galci, kakor vsi arijski narodi prišli od vzhoda. Plodovitost zemlje in prijetnost podnebja sta bila vzrok, da so se ustanovili med Reno in Oceanom, v današnji Franciji. Ljubili so vojevanje in ljubili so plen. Galci so delali velike potoke na Špansko in v Italijo, pa so prodrli tudi do obrežja Labe in celo Donave. Opletni so stari Rim in se prepeljali celo v Malo Azijo in nobenih sledov ni, da bi bili imeli kaj respekta pred visoko razvito rimsko in grško civilizacijo. Kadar so se tako pomnožili, da doma niso mogli več izhajati, so napadli svoje sosedo in jim vzeli zemljo in kar so še imeli.

Rim je naposled Galce premagal in njih deželo podvrnil. Rim je v Galiji vpeljal rimske običaje, spravil tja svoje koloniste, a narod je rimsko civilizacijo plačal z največjim ponižanjem. Galija pa je razcvetela in je po svojem bogastvu postala eden najvažnejših delov rimskega imperija.

A kakor povsod v rimskem imperiju, tako se je sčasoma začela tudi v Galiji dekadencija. Rim je pač zagotovo zavajal narodom mir, a plačali so ga drago, s svojim propadanjem. Nekdaj tako mogočni Galci, ki so ogrožali toliko sveta in se časih niso drugega bali, kakor da se nebo nanje podere, so postali sčasoma nezmožni, se braniti proti Rimljanom. Nehali so hoditi čez morje in čez visoke gore in njihovo število se je krčilo. Dokler so bili barbari, so bili plodoviti, ko jim je rimska civilizacija prešla v kri in v meso, so postali sterilni. Nekdaj najboljevejši narod se je v kratkih stoletjih premenil v čredo ovac.

Tedaj so stopili v svetovno zgodovino Germani. Vstopili so z mečem v rokah in zmagali so lahko. Germani so bili takrat še divjaki, oblečeni v kožo, ampak hrabri in svobodni, bojevit in podjetni, med tem ko so bili Galci že povsem oslavljeni, si niti več niso želeli samostojnosti, so se bolj bavili z retoriko in s poezijo, kakor z mečem in kijem. Germanska invazija v Galiji se je začela s prihodom Cimbrov in Tevtonov in je trajala do Karla Velikega. V Cezarjevih časih se je invazija pač ustavila za več, kakor sto let. Cezar je prišel čez Reno in je začel proti Germanom ofenzivo; še pod Markom Avrelijem so se morali Germani bojevati skoro samo na svojem ozemlju za svojo svobodo, a končno je Rim opustil ofenziva in se omejil na defenzivo. Čutil je pač, da njegova ekspanzivna sila ne zadostuje, da bi Germane premagal in podvrnil in zato se je zadovoljil z zavarovanjem svojih meja. Če bi bil Rim hotel Germane podvreči, bi bil moral postaviti na noge jako mnogo novih legij ter poslati dobre koloniste v še divje in mrzle kraje. Tega Rim ni zmogel in je zato Germanom prepustil severno Evropo. Omejeval se je na to, da je čuval svoje meje, da je kaznoval germanske agresivnosti in skrbel, da se je med germanskimi rodovi ohranil razpor. Rim se je namreč bal, da bi se Germani združili in prišli potem čez njegove meje.

Rimski imperij je bil tedaj velik, obljuben in bogat. Kaj so bile takrat še divje pokrajine, koder so prebivali Germani, v primeri s civilizirano Galijo ali Španijo. Prave puščave, prebivališča za volkove, ne za kulturne ljudi. Toda Rim je tedaj že dvomil sam o sebi; čutil je, da je že jako star, in zavedajoč se, kake kreposti mu manjkajo, je slutil, kaka nevarnost mu preti od Germanov. Germani so pa bili krepkosti, seveda ne v smislu kristijanskih teologov in moralistov. Poznali niso ne ljubezni do bližnjega, ne ljubezni do pravice, ampak bili so zdravi, krepki in vztrajni in te kreposti zagotavljajo vedno zmago nad rivali. Svet navsezadnje ni drugače nič, kakor bojna poljana in krepkosti se v tem smislu vedno tisti narodi, ki ohranijo in razširijo svojo posest. S tega stališča sta hrabrost mož in plodovitost žena največji kreposti. Plodovitost žena skrbi, da se izpopolnjuje izgube, hrabrost omogoča odbijati sovražnike in si jih podvreči. Plodovitost žena brez hrabrosti mož pomnožuje samo število sužnjev; hrabrost brez plodovitosti ne more nobenega naroda vzdržati na površju.

Stari Germani se svojih kreposti seveda niso zavedali. Njihov patrijo-

tizem je bil jako nediscipliniran in njihove strasti so bile velike. Bojevali so se jako radi tudi med seboj, rod proti rodu, mož proti možu, toda bili so pogumni in močni in imeli zdrave in plodovite žene, zato so zmagali.

Rimsko gospodstvo je razljutilo stari svet. Veliki pnevmatični stroj ob padcih Nila je nehal delati; barbari so preplavili Galijo in Špansko; Italija je imela malo prebivalcev; Egipt, nekdanji podoben mravljišču, je postal zapuščen; v Iliriji in v Panoniji, torej v naše sedanje in bivše slovenske kraje, so prišli naši očetje brez hrupa in boja in se naselili, kakor da je bila naša domovina zapuščena hiša.

To razljudenje starega rimskega imperija torej ni bilo posledica invazije tujih narodov, ampak to razljudenje je bil povod, da so barbarski narodi prišli v rimske pokrajine. Rimsko cesarstvo ni več imelo vojakov, ker ni bilo več ljudi, in se ni moglo ustavljati invazijam. Rimske razmere so v prebivalstvu zadušile instinkte za pomnožitev. V živalstvu se vsaka vrsta množi, prebivalstvu rimskega imperija pa je ugasnil ta instinkt in to je huje vplivalo, kakor kuga ali lakota. Popolni mož je državljan, vojak in oče: Rim pa ni imel skoro nič državljanov, ampak same podvržence, vojaško službo je premenil v poklic in obra in pokrvaril je v npravnem oziru vse prebivalstvo tako, da je število otrok vedno pojemalo.

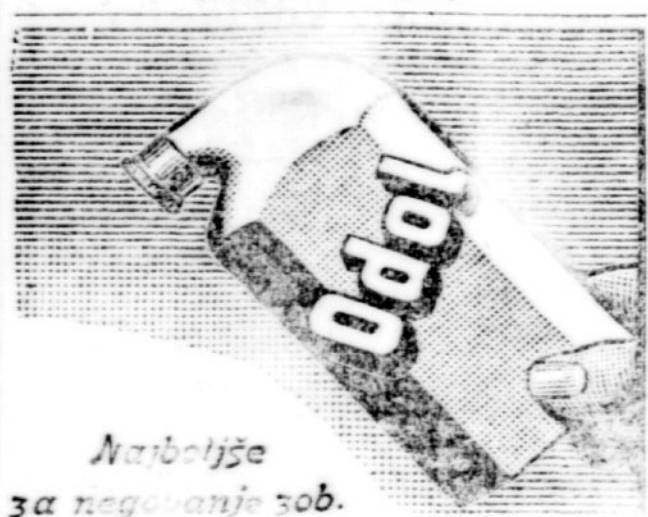
Rim je imel slabe cesarje in krvoločne tirane, toda ne slaba vlada, ne revolucije niso toliko škodovale. Familija ni imela več pomena v tej državi in volje in značaja ni bilo več. Tudi proti najhujšemu tiranstvu je bil odpor le slab. Vrh tega je Rim osredotočil vse življenje v mestih in so ljudje zapustili kmetijo. Kdor je kdaj potoval po Italiji, ali po Franciji, se gotovo še živo spominja znamenitih razvalin, templov, amfiteatrov, vodovodov, kopališč itd. Saj so impozantne priče nekdanje veličine rimskega imperija, a obenem so tudi spomeniki tihe, a globokosežne socialne revolucije, ki je kulminirala v tem, da se je skoro vse prebivalstvo skrivalo v mesta. Čim so kje zavladali barbari, so obljubili deželo in so mesta zopet nazadovala.

Barbarska invazija se je torej morala posrečiti po zakonu narave, ker kreposti, zlasti hrabrost in plodovitost, zmaga vedno. Prvi barbarski narodi, ki so vdrl v rimsko državo, so bili pač maloštevilni, ker se niso mogli vzdržati. Vandali in Goti so se potopili v domačem prebivalstvu. Drugi val germanskih plemen (Franki, Longobardi in Anglosaksoni) je bil močnejši. Šele Karolingi so začeli ustavljati navale novih barbarskih narodov. Karel Veliki je zavajeval Italijo, je germanske poganke krstil, je uničil v Evropo došle Tatare in je ustavil tudi prodiranje Slovanov.

Leta 843. je pogodba, sklenjena v Verdunu, dala sedanji Franciji samostojnost. Germani Franki niso mogli v stari Galiji ohraniti svoje narodnosti, nego so se pomešali z domačim prebivalstvom galske in romanske krvi. Karel Veliki je bil še German (namreč Frank, ne Nemeč). Kralj Karel - plešec je bil prvi francoski kralj. Njegova prisega v Strassburgu, katero je storil v dijalektu, kakor so ga govorili v Galiji, ki pa je bil samo podoben in soroden latinščini, je nekaj rojstni list francoskega naroda.

Francoski narod je sad barbarske invazije v stari Galijo. Barbari so prebivalstvu prinesli sveže krvi. Zavajevalci so bili sicer v manjšini, a zmagali so vsled kreposti in postali sol francoske zemlje. Barbari so ustanovili fevdalne razmere. Slovenem je dr. Slanc v mnogih spisih pojasnil različne strani fevdalizma, le na eno se ni oziral. Fevdalizem, ki se je pozneje spremenil v tiranstvo in brezsrčno izkoriščanje, je bil v začetku pravi blagoslov. Okrog gradov so nastale vasi in kmetija se je zopet obljubila. Koncem 9. stoletja je bila današnja Francija skoro zapuščena; normanske tolpe so se skoro neovirane klatile po tej krasni deželi. Koncem 11. veka pa je bila Francija že zopet tako obljubena, da je dala Angliji in južni Italiji nove gospodarje in da je lahko dajala veliko ljudi za križarske vojne. Fevdalizem je bil pač socialna organizacija barbarskih ljudi na zavajevanih tleh, a dal je prebivalstvu nekdanje Galije zopet življenjsko moč, ki je pod rimskim gospodstvom že silno hudo ginevala. Morda se dobe med Francozi še samoljubni ljudje, ki jim ta resnica ni po volji. Saj zgodovinar Guizot se je svoje čase trudil dokazati, da germanska invazija ni nič vplivala na prebivalce stare Galije, ampak da so bili stari Germani za Galijo to, kar Irokezi za Ameriko, toda s tem je pač le laskal svojemu narodu, resnice pa utajil. Sicer pa je ta resnica

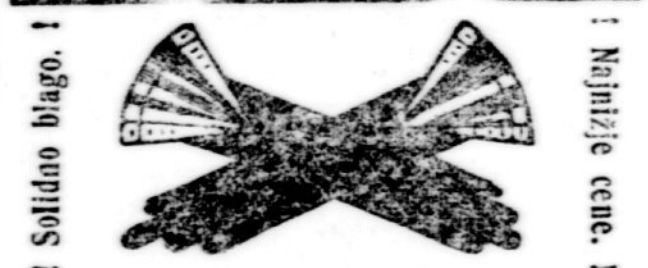
dandanes popolnoma brez pomena. Čistega plemena danes sploh ni med kulturnimi narodi. Očetje današnjih Francozov so bili različne krvi; latinske, keltske in germanske. Od Galcev so podedovali veselo dušo, brezskrbnost in gotove socialne kvalitete, od Rimljanov so podedovali smisel za red in čut edinstva, od njih so podedovali svojo logiko v mišljenju in razne druge politične ter intelektualne vrline, od Germanov in Normanov pa so dobili duha smelosti in podjetnosti in kar je v njih resno in sanjavost. Galoromani so bili v popolni dekadenci, ko jih je posvečila germanska kri in iz tega je nastal nov rod. Francozi niso ne Galci, ne Romani, ne Germani po plemenu, ampak pač nov narod. (Dajte prihodnjé.)

60 lepih kolov

za ograje vrta itd. iz kostanjevega in hrastovega lesa, 250 m dolge, 150 m na dolgo stesane 1 m za v zemljo. D. belost stesane 12 x 14 cm nekaj 14 x 16 cm. Cena K 2— za 1 kos

preda 906 Josip Novak, Brezovica pri Ljubljani.

M. Schubert

preje Bilina & Kasch, Ljubljana, Zidovska ul. 5. priporoča veliko zalogo tkanin in glase-rokavic, modno blago za gospode in dame, raznovrstne fine parfume, ročna dela in materijal, kirurške predmete. 413

Moderna predtiskarija.

Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Proti

zobobolu in gnijlobi zob izberno deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica z navodilom 1 krono. Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Restljova cesta št. 1 poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu. V tej lekarni dobivajo zdravlila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani. Melusine-ustna in zobna voda. Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908 Blag. gospod. lekarnar! Prosim vlijudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izberno delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Zadržanje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal. Spoštovanjem Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Billrothov papir! za vojaške namene! za izdelovanje cunj za v čevlje in različnega spodnjega perila se dobiva pri TONI JAGER LJUBLJANA Židovska ulica 5.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik Stari trg št. 21. Filiale: Glavni trg št. 6, Kolodvorska ulica št. 6.

Jos. Rojina

modni atelije : za gospode : Ljubljana, Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in uradniške uniforme:

po meri v najkrajšem času.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber dežnikov in solnčnikov. Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Kurjač

k parnemu kotlu, izprašan, se sprejme takoj. 950

Oljarnica Huter & Ko., Medvode.

Najboljše

ovrške in kranjske salame

fino, sočno šunko (gnjat), kranjske klobase, prekajeno meso, slanino s papriko, najboljši prisni emendolški sir ter sladko : čajno surovo maslo priporoča trdka :

J. Buzzolini delikatesna trgovina Ljubljana, Lingarjeva ulica.

Vsajdanje pošiljate od najmanjše do največje množine po najnižji ceni. 130

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove ključavničarstvo in zaloga štedilnikov se nahaja: 10

Šmbožev trg št. 9.

Volno

ovčje, oprano in neoprano, kupim vsako množino po najvišji ceni proti takojšnjemu plačilu ter plačam vožnjo sam.

Velstrgovina R. Stermecki, Celje št. 15, Stajersko.

Lasne kite

načinje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kren — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lase in brado „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar Ljubljana, Pod Trančo št. 1, (vokal Mestnega in Starega trga).

Postrežba točna in vestna. :

M. ROSNER & Co.

v Ljubljani veležganjarna sadja in tovarna likerjev

priporoča v svoji lastni žganjarni kuhane izdelke i. s.:

slivovko

brinjevec

hruševac

tropinovec

pristnost zjamčena.

Vermut-vino

najboljše kakovosti.

Ugodne cene!

Vzorci na razpolago.

Krapinske toplice (hrvaško.) zdravijo protin, revmatizem, ischias.

Pojavnosti in pre-
spokite dajo zasloni
raznolike.

Otvoritev 20. aprila.

Lepe prsi dobe deklice in žene vsake starosti, ako rabijo moje najnovejše **maslo za prsi**, rabi se samo na zunaj, edino resnično učinkujoče sredstvo, zajamčeno neškodljivo. Cena K 3, 5 in 8. Zraven spadajoče milo 60 vin.

Suhi dobe lepe, polne telesne oblike z mojo redilno moko »Käthe«, zajamčeno neškodljivo, mnogo zahvalnih pisem. Cena kartonu K 2-20 po povzetju. Od 4 kartonov naprej post. prosto. — Pošiljatelj poste restante samo če se pošlje denar naprej. — Razpošilja ga

Käthe Menzel, Dunaj VI., Stumpergasse 49 K, 2. Stock.

Pozor kolesarji!

Orig. „PUCE“ turna kolesa in Racer mod. 1915 „TORPEDO“, „RAPAX“ in druge preizkušene znamke od kron 90.— naprej, pnevmatike, prostotečna pesta, zvonci, svetiljke, verige, pedali, sedla, torbe itd., itd.,

po čudovito nizkih cenah.

Popravila, emaljir. in ponikanje najboljšje izvršitve. Katalogi gratis in franko. Slov. dopisovanje.

J. Weisberg, tvorniška zaloga voznih koles in šivalnih strojev

Dunaj II., Untere Donaustrasse 23 III. Firma ustanovljena leta 1893.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

prilaga svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala 3910

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

prilaga svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vozenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“, Pletilni stroji vseh velikosti

ALFONZ BREZNIK učitelj Glas. Matice in edini zapri-
zeni strokovnjak c. kr. dež. sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.
(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najsposobnejša tvrdka in izposojevalnica

klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösendorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stigl, Rud. Stelzhammer, Czapska, Laubinger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavna obvezna garancija. Najomnina najnižja. Zamena najugodnejša. Uglasevanje ter popravila strokovno in ceno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrike izključno lo-
jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falzi-
fikatov in navideznega „pofelna“ pri kričalih, ki se
drznej govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni
jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 232

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospodarske sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, zimski modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovili vrocce poslati. 40

Največja zaloga navadnih do najfiniših

otroških vozičkov

in navadnih do najfiniših

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Nezmanj naročilom se pošlje s povzetjem.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov

I. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1815.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Pojanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Zdrave, rdečelične otroke

hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično ribje olje iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zasliženost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljšje preizkušen in mnogostoransko priporočen **trpčev sok**. — 1 steklenica 1 krono.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijske specialitate

Oddajajo se tudi zdravila za člane vseh bolniških blagajn.

Razpošilja se 2krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Vinko Proházka

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Posebno letos je veliko ležeče na dobrem poljedelskem orodju, da se delo z lahkoto ter hitro opravi, vsled tega naj vsak

KOSE

nareči le pri

F. P. ŠKRABAR v Višnji gori

kateri že več let razpošilja priznani najboljšje, garantirano dobre turške kose v dolgoti 56 61 67, 72 78 in 84 cm 926

po K 190 K 230

Pri naročitvi 10 komadov skupaj, poštnine prosto vsako postajo. Preprodajalci dobe prim. popust.

Najbolj priporočljivo!

Plaff šivalni stroji

Puch vozna kolesa

najnovejše konstrukcije, za vsako obrt najbolj pripravni. 10 letna garancija. Pouk v voženju brezplačen!

lahka in trpežna, priznana naj-
boljša v monarhiji. 2 letno jamstvo!

Zaloga vseh zraven spadajočih delov. Popravila točno in po cen. Ugodne cene event. nizki mesečni obroki.

IGN. VOK, specialna trgovina šival. strojev in koles

Ljubljana, Sodna ulica 7, zraven sodišča.

Zahtevajte cenik. Zastopniki se sprejemajo.

Št. 3704. 906.

Razglas.

Z ozirom na pretečo nevarnost, da se zaneso k nam kose, opozarja podpisani mestni magistrat, da je cepljenje proti kozam najuspešnejše sredstvo zavarovanja proti tej bolezni, ter nujno vabi vse one, ki še niso bili cepljeni, in vse tiste, pri katerih je že poteklo 6 let po zadnjem cepljenju, da se sedaj dajo cepiti, oziroma nanovo cepiti proti kozam.

Javno, brezplačno cepljenje proti kozam pričelo se bode letos 12. aprila in vršilo vsak dan (izvzemši nedelje) do 30. aprila v Mestnem domu, in sicer opoldne in ob 3. uri popoldne.

K temu cepljenju naj starši privedejo tudi otroke, ki še niso cepljeni, in one šolske otroke, ki sedaj nimajo šole in se v šoli ne morejo cepiti.

Posebna vabila k cepljenju se letos ne bodo dostavljala.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 6. aprila 1915.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priljubljeni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12-50—16-50.

Fr. Ševčik

Ljubljana Zidovska ul. 7.

puškar

prilaga svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, švitskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke ročevke in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah.

Popravila in narečbe se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastopni in poštnine prosto.

PEGE rdečina na obrazu in rdeč nos, ogrci, pri-
sči, gube in ohlapna koža vse napake
politi odpravi z jam. staropreiskušena

dr. A. Rixa pasta Pompadour.

Popolnoma neškodljivo. Poizkušnja K 1—, veliki lonček K 3—, Dr. A.
Rixa biserno mleko, tekoč puder, rožnat, bel in naravno rumen, ste-
klenica K 3—. Diskretno razpošilja Dr. A. Rix. kosm. laboratorij Dunaj IX., Berg-
gasse 17 B. Zaloga v Ljubljani: Lekarna »Zlati jelen«, drog. A. Kanc, drog. »Adrija«.

Zajamčen uspeh ali pa denar nazaj. Zdravniški izkaz o izvrst-
nem učinku, zraven pa še na tisoče zahv. pism na ogled.

Bujne, lepe prsi
dobite ob rabi med.

dr. A. Rixa kreme za prsi oblatveno preiskano, gar. neškodljivo za
vsako starost, **zanemljiv uspeh.** Rabi
se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo
lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, za-
dostna za uspeh K 8— Razpošiljanje strogo diskretno. 845

Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17 B.
Zaloga v Ljubljani: Lekarna pri »Zlatem jelenu«, drogeriji Kanc in »Adrija«.

Izboljšajte promet v svoji gostilni
z najboljšim in najcenejšim pilsenskega tipa
češkim budejeviškim delniškim pivom.

Zahtevajte ga v gostilnah ljubljanskih, v grand hotelu Balkan, Trst, hotelu
Lacroma, Gradež, palači prve hrvatske štedionice Zagreb, Napredak, Sara-
jevo, Beranek, Banialuka i. t. d.

Informacije podaja češka delniška pivovarna v Čeških Budejevicah, Roza
Bohrman, Ljubljana, Begunil Pouka, Trst. 2638

Gritzner-jev šivalni stroj
najboljši sedanjosti za rodbino in obrt.
Krasna oprema, lahek tek. Učenje
brezplačno v hiši.

Veze, šitka, hrpa nogavice in perilo.
Edina tovarniška zaloga

JOS PETELINC
Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7
blizu frančiškanskega mosta, levo za vodo.
Zahlejte cent. Pridem tudi na dom zaradi dogovora.

10 letna garancija!

Koncipijenta
sprejme dr. Franjo Rosina,
odvetnik v Mariboru.

958

Seydlin

Najbolje za zoba

Kdor hoče varčevati,
obrne naj se na trdnjo
Katinka Widmayer,
pri Solcu' za vodo,
tam se dobi
vroč blago
kakor velika zaloga
čevljev
sadi pomnjenju prostora
do vodno po starim čim!

Nad 50 let obstoječa

parna barvarija in kemično snajenje oblek

ter

apretura sukna

Ljubljana, **Anton Boc** **Glince,**
Selenburgova ul. 6. Burska ulica 46.
se priporoča.
Postrožba vestna in točna. Najnižje ceno.

11-50 Velika zaloga **15-50**
najfinejših, trpežnih in nogi najbolj priležnih

čevljev
za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša
Jurčičev trg 3.
Gg. učiteljem, učiteljicam in
drž. uradnikom 15% popusta.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani.

RAZGLAS.

Glede na pretečo nevarnost, da se zanese kože k nam, opozarjamo, da je najboljšo
sredstvo proti tej bolezni cepljenje proti kozam.

Podpisana okrajna bolniška blagajna je zaradi tega odredila brezplačno

cepljenje proti kozam

v svojem ambulatoriju v Ljubljani, Turjaški trg 4, I. nadstropje, in sicer vsak torek in
četrtak od pol 11. dopoldne do pol 1. popoldne, pričeni z dnem 20. aprila 1915
do preklica. 971

K temu cepljenju pozivlja podpisana blagajna vse člane in njih svojce ter jih prosti,
da priporočajo cepljenje proti kozam med člani. V obči blagor je nujno potrebno, da se
članstvo odzove našemu pozivu.

V LJUBLJANI, dne 16. aprila 1915.

fr. Tokan, načelnik.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:
K 202,841.494.—

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjizice 31. marca 1915:
K 83,553.307.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vokal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši »Assicurazioni Generali«).

Delniški kapital in rezerve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obre-
stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papirjev in posojila nanje. 15

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje **borznih naročil** na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje ku-
ponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. —
Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin,
dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — **Opravišče c. kr. razr. loterije** Brezplačna revizija izžre-
banih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.
Befr. Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šte. 41

Zaloga pohištva in tapetniškega
blaga. — Mizarstvo.

Popolna
spalna oprava:
2 postelji,
2 omari, 2 nočni
omari in 1
umivalnik s
marm. ploščo
in ogledalom
K 350.—.

Jamei se za
solidno delo.
Cene
konkurenčne.
Zahtevajte naj-
novejši katalog,
kateri obsega
nad 300 mo-
dernih stik.

Otroški vozički.

J. Pogačnik, Ljubljana,
Marije Terezije cesta št. 13—18.

Popravi in preoblete
:: točno in cen. ::

dežnike
in solnčnike

domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred Skofljo 19 — Prešernova ulica 4.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo
zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg šte. 9. — Lastna hiša.

Najnovjša **KOSTUME** Najnovjša
Plasče, jope :
Zalne — domače obleke
Perilo, čepice, modres
in modne predmete.

BLUZE **KRILA**

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Rezervni zaklad nad K 800.000.

Ustanovljena leta 1881.

Zlata verižica

na obroki!
60 gramov težka K 140.—
mesočno K 4.—. Prve vrste
srebrna ura s 3 srebrnimi po-
krovi K 14.—. Dobavljajo se na
vse strani. Kdor bi rad ceno
1 kupil, naj piše takoj.
R. LICHNER, založnik slatnega
Breslava (Lundemburg) 290.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na do-
živetje in smrt z manjšajimi se
11 vplačili.

„SLAVIJA“

Vzajemno zavarovalna banka v Pragi. —
Rezervni fond K 60,780,720-18. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 129,935,304-25.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa poslanila dajo:
čigar pisarne so v lasni ban-
čni hiši v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode ceni takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja
proti vlomski tatvini pod zelo ugod-
nimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„ Dolniška glavnica 8,000.000 kron. „

2530

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun, ki niso
podvržene moratoriju ter jih obrest. od dne vloge po čistih
Vloge proti dvomesečni odpovedi se obrestujejo po 5%.

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke, valute in vrednostne
papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Lepo moderno

stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje, kopelji, itd.
z elektr. razsvetlj. odda se za ma-
jov termin, v III. nadst. vogalne hiše
Dunajska c. 22. in Sodna ul. 1. Na-
tančneje v I. nadst. „Hotela pri Ma-
liču“ vrata št. 12. 485

**STOCK
COGNAC
MEDIZINAL**

parne destilacije
CAMIS & STOCK

Barkovlje

v uradno plombrir-
nih steklenicah.

Dobiva se povsod!

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana

Kolezijska ulica št. 16

prilagoja svojo bogato opremljeno
vrtarstvo ter okusno izdelane
vence, šopke in trakove.

„ Izposojevanje „
ob mrtvaških odrih
drevesne cvetlice,
kakor tudi najfi-
nejše dekoracijske
cvetlice za dvorane
in balkone. „
Vsakovrstne sadike do
najzlahtnejših cvetic in
zelenjavi. Sprejemam na-
ročila na deželo. Vsa na-
ročila se izvršujejo točno
in solidno.
Brzojavke: I. Bizovičar,
vrtinar. Ljubljana. „

B. GÖTZL

LJUBLJANA, Mestni trg 19

prilagoja

krasne novosti spomladnih in letnih oblek in površnikov domačega izdelka

po izredno nizkih cenah.

Brez konkurence!

Solidna postrežba!

Najnižje cene!

A. ŠARC, (lastnica Jadviga Šarc) LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 5.

Prvovrstna trgovina perila

za dame
„ gospode
„ otroke

Vedno novosti spodnjih kril
iz svile, klota in listra.

Velika izbira nogavic

za dame! za gospode!

Vedno moderni vzorci
celofana, batista, tetra.
Platno,
šifon,
švicarske
vezenine,
prti,
kavne
garniture,
brisalke.

Kompletne nevestne opreme
od K 380.— dalje.

Išče se

učenec

priden in marljiv deček, za galanterijsko
stroko. Ponudbe naj se pošljejo na
tvrdo 949

Ant. Adamič, Kranj, št. 130.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1915.

Kupon m 3-10 dolgo 1 kupon 8 kron
za popolno moško obleko 1 kupon 10 kron
(suknja, blazje, telovnik) 1 kupon 15 kron
„ stano samo 1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K,
dalje blago za površnike, turistovski
loden, svilnate kamgarne, blago za dam-
ske obleke itd. razpošilja po tvorniških
cenah kot solidna in poštena vrlo znana:

Zaloga tvornice za sukno
Siegel-Imhof v Brnu (Brünn).
Vzorci gratis in franko.

Od tega, da direktno naročajo blago
pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem
kraj, imajo privatni odjemalci veliko
prednost. Največja izbira. Stalne naj-
nižje cene. — Tudi najmanjša naročila
se izvrše najpozorneje in natančno
po vzorcu. 465

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalet streh in klepar, vpeljalet
strelodovod, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Prilagoja se sl. občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
krivanje z angleškim, francoskim in
tuzemskim škrljem z
asbest-cementnim škrljem (Etemit) patent Haischek
z izbočno in ploščnato opeko, lesno-
cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-
parska dela v priznani solidni izvršitvi.

Hišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1914 K 740,000.000.—

Vlog „ 44,500.000.—

Rezervnega zaklada „ 1,330.000.—

4 1/2 %

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in

stoji pod kotrolo c. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopja proti 5% obrestim in najmanj 3% amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.